

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA

Produkce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**REGIONÁLNÍ PODPORA AUDIOVIZUÁLNÍ
TVORBY V ČR**

Adéla Konečná

Vedoucí práce: Petr Oukropec
Oponent práce:
Datum obhajoby:
Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2022

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

FILM AND TV SCHOOL

Production

BACHELOR'S THESIS

**REGIONAL SUPPORT FOR AUDIOVISUAL
PRODUCTION IN THE CZECH REPUBLIC**

Adéla Konečná

Tutor: Petr Oukropec

Opponent:

Date of thesis defense:

Academic title granted: BcA.

Prague, 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Regionální podpora audiovizuální tvorby v ČR

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha, dne Podpis

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování Petru Oukropcovi za cenné rady při vedení mé bakalářské práce.

Děkuji také následujícím osobám, které mi zprostředkovaly nezbytné materiály, informace a rozhovory:

Mgr. Ivana Košuličová – filmová kancelář Brno
Martina Kuncová – Středočeská filmová kancelář
Bc. Barbora Hyšková – Ústecká filmová kancelář
Pavλίna Sacherová – Liberec Film Office
Mgr. Martin Féna – oddělení kultury Libereckého kraje
Jakub Šeps – oddělení cestovního ruchu Libereckého kraje
Martin Karas – oddělení kultury Karlovarského kraje
Bc. Renata Drožová – oddělení kultury Karlovarského kraje
Mgr. Markéta Pášmová – Nadační fond FILMTALENT Zlín
PhDr. Romana Habartová – odbor kultury a památkové péče Zlínského kraje
Barbora Kvasničková – odbor kultury a památkové péče Magistrátu města Zlína
Ing. Zdeněk Málek – odbor kultury a památkové péče Magistrátu města Zlína
Mgr. Tereza Moravcová – Nadační fond Praha ve filmu
Mgr. Petra Luňáčková – oddělení kultury Jihočeského kraje
Mgr. Pavλίna Mazánková – oddělení kultury Královéhradeckého kraje
Simona Kadrnková – producentka
Ondřej Beránek – producent
Vojtěch Frič – producent
Jakub Viktorín – producent
Pavel Vácha – výkonný producent
Daria Špačková – producentka

Název: Regionální podpora audiovizuální tvorby v ČR

ABSTRAKT

Tato práce se zabývá popisem a zkoumáním aktuální situace na poli regionální podpory audiovizuální tvorby ve všech krajích ČR. Zkoumá aktivity krajů vůči filmové podpoře, výše podpor a případný vývoj ve výzkumném období 2019-2021. Zaměřuje se na všechny typy podpor, které mohou regiony nabídnout a jejich komparaci. Uvádí také současný pohled některých českých producentů na toto téma a zkoumá jejich konkrétní podpořené projekty.

KLÍČOVÁ SLOVA: podpora audiovizuální tvorby, region, filmová kancelář, fond, financování filmu

Title: Regional Support For Audiovisual Production in the Czech Republic

ABSTRACT

This work deals with the description and examination of the current situation in the field of regional support of audiovisual production in all regions of the Czech Republic. It examines the activities of the regions in relation to film support, the amount of support and possible progression in the 2019-2021 research period. It focuses on all types of support that regions can offer and their comparison. It also presents the current view of some Czech producers on this topic and examines their specific supported projects.

KEY WORDS: support of audiovisual production, region, film office, fund, film financing

Obsah

1. Seznam použitých zkratk	8
2. Úvod	9
3. Význam a vývoj regionální podpory audiovize v ČR	10
3.1. Význam veřejné finanční podpory pro filmaře a regiony	10
3.1.1. Veřejná podpora a podpora de minimis	11
3.2. Význam podpory ze stran filmových kanceláří	13
3.3. Vývoj od roku 2010, vznik filmových kanceláří	13
4. Přehled aktivit dílčích regionů (2019–2021)	17
4.1. Jihomoravský kraj	17
4.2. Zlínský kraj	21
4.3. Hlavní město Praha	26
4.4. Plzeňský kraj	30
4.5. Moravskoslezský kraj	32
4.6. Ústecký kraj	33
4.7. Jihočeský kraj	35
4.8. Pardubický a Královéhradecký kraj	37
4.9. Olomoucký kraj	40
4.10. Liberecký kraj	41
4.11. Karlovarský kraj	43
4.12. Středočeský kraj	44
4.13. Kraj Vysočina	45
4.14. Finanční podpora z městských rozpočtů	46
5. Regionální podpora audiovize z pohledu českých producentů	47
5.1. Stručný přehled několika filmů kofinancovaných s regiony	49
6. Závěr	52
7. Seznam použitých zdrojů	53

1. Seznam použitých zkratek

AVD	audiovizuální dílo
AV	audiovizuální
VOD	video on demand
SFKMG	Státní fond kinematografie
ČT	Česká televize
FAMU	Filmová a televizní fakulta AMU
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy

2. Úvod

Výroba evropských audiovizuálních děl je postavená na vícezdrojovém financování, jehož podstatnou část tvoří veřejná podpora. Velmi výrazný podíl má na českých audiovizuálních dílech podpora ze strany Státního fondu kinematografie, ať už formou selektivní podpory z dotačních výzev nebo formou filmových pobídek. To může rovněž doplňovat podpora z krajských či městských rozpočtů. Tato regionální podpora má svá specifika. Vůči výši rozpočtů kinematografických děl bývá spíše nižší, může být vázána na různé podmínky a má několik forem žádostí. Není v České republice koncepčně a celoplošně uchopena. V této práci se zaměřuji právě na regionální podporu audiovizuální tvorby v České republice a vzhledem k tomu, že je to stále a rychle vyvíjející se oblast, sleduji ji primárně od roku 2019 do roku 2021. Práci rovněž doplňuje pohled na tento způsob financování ze strany českých producentů a v krátkém výzkumu konkrétních podpořených projektů nastiňuje specifika využití této formy podpory.

Cílem práce je zmapování aktivit krajů v oblasti podpory audiovizuálních děl v posledních třech letech a prozkoumání případných prognóz do budoucna. Otázka, kterou si zde kladu jako výzkumnou, je, zda se regiony v rámci těchto aktivit liší a jakým způsobem, zda se myšlení a přístup k podpoře audiovize na regionální úrovni mění a jakým směrem a v neposlední řadě jak a k čemu tuto podporu využívají čeští producenti.

3. Význam a vývoj regionální podpory audiovizí v ČR

3.1 Význam veřejné finanční podpory pro filmaře a regiony

Jak je již zmíněno v úvodu, veřejná podpora je součástí financování českého filmového díla. Finanční podpora ze strany krajů a měst může sloužit v rámci klasické české struktury financování filmu k dofinancování a být tedy tou potřebnou náplastí na chybějící finance v rozpočtu. Regiony tedy jsou pro filmaře často důležitým partnerem. Je ale třeba zmínit, že výhody nejsou jen na straně filmařů. Důležitým aspektem a motivem podpory od daných regionů je ekonomický přínos a cestovní ruch. Podmínky čerpání dotací z krajských či městských rozpočtů jsou nastavené často tak, že částka investovaná do výroby filmů se vrací do místní ekonomiky, někdy i několikanásobně, a to v platbách za lokální služby. „Běžně producenti utrácejí v regionech 150 až 230 % přidělené dotace, tedy i dvojnásobek toho, co mají přiděleno.“¹ „Studie poradenské společnosti Olsberg-SPI² zase ukazuje, že kolem 60 % filmového rozpočtu míří do nefilmových oborů a služeb. Jednoduše řečeno, kdekoli se filmaři usadí, využívají tolik místních služeb, jak jen to je možné.“³ Místní ekonomika tak z filmových natáčení profituje. Podpora natáčení v regionech má tedy výhody na obou stranách, nejedná se jen o samoučelné dotace bez uvážení či důvodu.

Z článku Czech Film Commission z roku 2014 vyplývá, že systém regionálních filmových fondů v zemi, kde například nefungují filmové pobídky, může napomoci koprodukcí filmů s jinými státy. Tvrdí, že při prezentaci možnosti produkce a koprodukce ve svých zemích uváděli zástupci České republiky nedávno spuštěný

¹ KREMR, Tomáš. Podpora filmů na jihu Moravy funguje. Štáby v kraji nechají víc peněz, než musí. In: Český rozhlas Brno. [online] 7.3. 2022. [cit.: 10.7. 2022]. Dostupné z: <https://brno.rozhlas.cz/podpora-filmu-na-jihu-moravy-funguje-staby-v-kraji-nechaji-vic-penez-vez-musi-8696610>

² A Study by Olsberg-SPI, Global Screen Production – The Impact of Film and Television Production on Economic Recovery from COVID-19, June 2020

³ Czech Film Commission, *Význam Regionálních filmových kanceláří v České republice*. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 18.11.2021. [cit.: 10.7. 2022]. Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/cesky-vyznam-regionalnich-filmovych-kancelari-v-ceske-republice/>

systém filmových pobídek, zástupci Polska naopak představovali svůj zavedený systém regionálních podpor.⁴

3.1.1 Veřejná podpora a podpora de minimis

„Veřejná podpora je podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie podpora poskytovaná v jakékoliv formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby a je, pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy, neslučitelná s vnitřním trhem. Neuvážené poskytování veřejné podpory může vést k ohrožení hospodářské soutěže, z tohoto důvodu je její udělení v Evropské unii striktně regulováno. Veřejná podpora je tedy obecně zakázána. Její poskytnutí je možné tehdy, pokud najdeme právní titul (výjimku) k jejímu legálnímu poskytnutí.“⁵

„V oblasti kultury z pohledu pravidel veřejné podpory není Evropskou komisí vydán žádný specifický předpis, s výjimkou podpory audiovizuálního díla.“⁶

„Od 1. 1. 2019 se poskytování podpor kinematografie podané na základě výzev vyhlášených od dubna 2019, řídí nařízením Komise (EU) o blokových výjimkách – GBER.⁷ Mezi zásadní podmínky GBER, které musí být splněny při poskytování veřejné podpory, patří mimo jiné nastavení maximální intenzity veřejné podpory. Je to součet všech finančních prostředků poskytnutých od veřejných poskytovatelů na projekt. Maximální intenzita veřejné podpory na výrobu kinematografického díla u Státního fondu kinematografie je stanovena takto:

a) 50 % celkových nákladů projektu automaticky všechny projekty s výjimkou projektů v okruhu vývoje a výroby audiovizuálních děl, které jsou realizovány v koprodukcí mezi členskými státy EU (viz níže);

⁴ Czech Film Commission, *Czech Film Commission se v Kodani představí dánským producentům*. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 26.11.2014 [cit.: 7.8. 2022]. Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/czech-film-commission-to-introduce-itself-to-danish-producers-in-copenhagen/>

⁵ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, *veřejná podpora* [online] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, c2012-2022 [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>

⁶ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, *vybrané oblasti veřejné podpory* [online] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, c2012-2022 [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/vybrane-oblasti-verejne-podpory/aplikace-pravidel-verejne-podpory-v-oblasti-kultury.html>

⁷ GBER je nařízení Komise (EU) 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem.

b) 60 % celkových nákladů projektu v případě přeshraničních koprodukcí, které jsou realizovány více než jedním členským státem a na nichž se podílí koproducenti, kteří mají místo podnikání, místo trvalého pobytu nebo sídlo na území jiného členského státu EU;

c) až 90 % celkových nákladů projektu v případě, že se jedná o náročné audiovizuální dílo/projekt nebo jde v případě projektu o koprodukcí, na niž se podílejí země vedené v seznamu DAC (seznam všech zemí a území způsobilých k získání oficiální rozvojové pomoci, jež sestavila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj OECD)⁸

V rámci této blokové výjimky může být podpora poskytnuta, aniž by podléhala schválení ze strany Komise EU. Poskytovatel (v tomto případě SFKMG) však „má povinnost zaslat Komisi přehled informací týkajících se poskytování veřejné podpory na základě této výjimky.“⁹

„Veřejná podpora nemusí být poskytnuta přímo státem samotným. Může se jednat o prostředky poskytnuté soukromými či veřejnými zprostředkovateli určenými státem, prostředky národní, regionální, obecní či prostředky veřejných bank a nadací.“¹⁰ Jedná se tedy také o regionální dotace, na které je tato práce zaměřena.

Regionální dotační tituly nabízí podporu, která je vždy tzv. podporou de minimis. „Podpora de minimis (neboli podpora malého rozsahu) je podpora, která není de iure veřejnou podporou. Je sice poskytovaná ze státních prostředků, ale vzhledem k její relativně nízké hodnotě neovlivňuje obchod mezi členskými státy

⁸ Sdělení ředitele SFKMG žadatelům ke směnám v poskytování podpory kinematografie v souvislosti s GBER, 2019. [online] In: Státní fond kinematografie, c2022. [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z:

<https://fondkinematografie.cz/sdeleni-reditelky-sfkm-g-zadatelum-o-podporu.-zakladni-zasady-gber.html>

⁹ CZECH INVEST, *Veřejná podpora a de minimis, Definice základních pojmů a pravidel souvisejících s legislativou EU*. [online] In: CzechInvest, c.1994-2022. [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z:

<https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Verejna-podpora-a-de-minimis>

¹⁰ Sdělení ředitele SFKMG žadatelům ke směnám v poskytování podpory kinematografie v souvislosti s GBER, 2019. [online] In: Státní fond kinematografie, c2022. [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z:

<https://fondkinematografie.cz/sdeleni-reditelky-sfkm-g-zadatelum-o-podporu.-zakladni-zasady-gber.html>

EU a nepodléhá oznamovací povinnosti vůči Evropské komisi.¹¹ Podpora de minimis poskytnutá projektu se však vždy započítává do limitu veřejné podpory.¹²

3.2 Význam podpory ze stran filmových kanceláří

Regionální filmové kanceláře jako přirozené subjekty filmového průmyslu nabízí filmařům nefinanční podporu v podobě pomoci s hledáním lokací nebo zprostředkování jednání mezi filmaři a úřady či firmami. Jsou nekomerčního charakteru, podrobně znají lokální prostředí, neboť jsou zřizovány krajem či městem, a lokace a své služby poskytují zdarma. Jako první důvěryhodný místní kontakt pomáhají filmovým společnostem k hladšímu průběhu průzkumu realizace, přípravných prací či samotného natáčení. Jejich úkolem je mimo jiné také propagace regionu. Zveřejňují informace o probíhajících přípravách či průběhu natáčení místnímu obyvatelstvu. Umístění místních lokací do filmu má marketingový přesah pro region, kdy se dostávají lokace do většího povědomí jak veřejnosti, tak dalších potenciálních filmařů.

„Hlavním důvodem provozování filmových kanceláří ale není pomoc filmařům. Na prvním místě jde zejména o podporu a prospěch kraje či města, ve kterém je filmová kancelář zřízena. Svoji činností tak filmové kanceláře pomáhají zejména regionu. Filmové kanceláře tak vznikají jako přímá součást městského či krajského úřadu, případně některé z dalších institucí státní správy. Kanceláře nerozhodují o tom, které projekty podpoří z uměleckého či obsahového hlediska, ani co se velikosti projektu týče. Pomoc je poskytována všem projektům bezvýhradně.“¹³

3.3 Vývoj od roku 2010, vznik filmových kanceláří

Regiony nebyly vždy aktivní, co se podpory audiovizuální tvorby týče, a dlouho neexistovaly regionální filmové kanceláře. V rozhovoru Terezy Dvořákové s Janou Černík v Cinepuru z roku 2006 paní Černík konstatuje, že „na Czech Film

¹¹ eAGRI, *Podpora de minimis*. [online] In: eAGRI, ministerstvo zemědělství c2009-2022. [cit.: 16.7.2022]

Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/verejna-podpora-a-de-minimis/podpora-de-minimis/>

¹² *Sdělení ředitele SFKMG žadatelům ke směrnám v poskytování podpory kinematografie v souvislosti s GBER*, 2019. [online] In: Státní fond kinematografie, c2022. [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z:

<https://fondkinematografie.cz/sdeleni-reditelky-sfkmg-zadatelum-o-podporu.-zakladni-zasady-gber.html>

¹³ JELÍNKOVÁ, Anna. *Regionální filmové kanceláře podávají pomocnou ruku*. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Hladká. (Str. 14.)

Commission mají v současné chvíli jen jednu osobu, což vůbec nestačí. Do budoucna by se měly vytvořit struktury směrem do regionů tak, aby i kraje a regiony cítily, že něco jako `filmový turismus` jim může přinášet řadu výhod včetně těch finančních."¹⁴ Národní filmová kancelář Czech Film Commission byla tedy dlouho jediným nezávislým reprezentantem a kontaktním místem v ČR v oblasti filmového průmyslu a její aktivity nebyly dostačující.

V usnesení Vlády České republiky ze dne 1. prosince 2010 vláda schvaluje *Koncepci podpory a rozvoje české kinematografie a filmového průmyslu 2011–2016*. Jednou z příloh koncepce je „*Přehled podpor v zemích EU*, který vychází z dat Evropské audiovizuální observatoře a v jednoduché tabulce dokládá rozpětí mezi silně subvencovanými kinematografiemi velkých evropských zemí s tradicí (Francie, Velká Británie, Německo, Španělsko), ale i mezi souměřitelnými státy s markantně vyššími zdroji směřovanými do filmu, které nejsou vysvětlitelné komparativní hodnotou národní měny (Rakousko, Belgie, Dánsko, Finsko), a například Estonskem či Slovenskem, kde jsou podmínky nesrovnatelně skromnější. Česká republika se pak ocitá v této poslední části pelotonu. Z tabulky plyne rovněž další z nevýhod tuzemského systému, jímž je centralizace. Zatímco některé z větších zemí mohou v daném období spoléhat na rozložení zátěže do regionálních struktur (typickým příkladem jsou Velká Británie a Německo), kde regionální fondy tvoří většinu vkladů, v některých menších státech má pak lokální podpora alespoň zohlednitelně doplňkový charakter (Portugalsko, Nizozemí, Rakousko či Belgie, kde se lokální zdroje s centrálními takřka rovnají).“¹⁵

Tato koncepce také předkládá několik opatření, včetně *opatření č. 13 – Strategie propagace ČR jako filmové destinace*, včetně metodiky podpory přílivu filmových produkcí do regionů ČR a zajištění její realizace. V tomto dokumentu jsou definovány následující nedostatky, které jsou dle dokumentu „důsledkem absence veřejné strategie spolupráce s filmovým sektorem a využití jeho potenciálu:

¹⁴ DVOŘÁKOVÁ, Tereza. *O českém filmovém centru a absenci kulturní politiky/rozhovor s Janou Černik*. In: Cinepur [online]. 2006. [cit.: 7.8.2022] Dostupné z: <http://cinepur.cz/article.php?article=1101>

¹⁵ BILÍK, Petr: *Financování filmu jako aspekt kulturní politiky*. Vydání první. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2020, 202 stran. ISBN 978-80-7422-762-2.

- absence institucí na všech úrovních veřejné správy (regiony, kraje, obce) určených pro komunikaci s filmovým průmyslem (filmové kanceláře v zahraničí běžně známé pod názvy film office či film commission),
- absence strategie pro přilákání filmové produkce (vytipování zajímavých trhů a včlenění do investičních strategií nebo strategií na podporu cestovního ruchu),
- neexistence jednotných a transparentních podmínek pro natáčení včetně přístupu k jednotlivým filmovým projektům,
- nedostatečné využití pronájmu lokací v majetku státu (např. NPÚ),
- minimální až žádné využití marketingového potenciálu, které filmová produkce přináší
- absence koordinace akcí na propagaci ČR mezi státními institucemi (MZV, MMR/CzechTourism, MPO/CzechInvest, CzechTrade) a organizacemi reprezentujícími filmový průmysl,
- absence informací pro veřejnost ze strany veřejné správy (jiné státy, regiony a města na svých webových stránkách propagují filmový průmysl a informují veřejnost o jeho přínosech a vlivech).¹⁶

Vláda tedy v roce 2010 uložila ministrovi kultury předložit návrh zákona o kinematografii ve smyslu koncepce a doporučila hejtmanům, primátorovi hlavního města Prahy, primátorům statutárních měst, ředitelům krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy, aby se seznámili s koncepcí a strategií a využili je při zpracování vlastních dokumentů a naplňování vlastních záměrů v oblasti kinematografie a filmového průmyslu.

Ze zmiňovaného dokumentu je zřetelné, že se absence filmových kanceláří a také absence strategicky a koncepčně uchopené podpory audiovizí ze stran regionů začala intenzivně řešit ze strany státu. Od té doby se událo mnoho změn a dnes můžou místní i zahraniční filmaři navázat spolupráci s regionálními kancelářemi ve většině krajů ČR a jednodušeji čerpat regionální filmové dotace.

Jako první vznikla Moravskoslezská filmová kancelář. Byla založena v roce 2011 a inspirovala vznik dalších, které ji následovaly. East Bohemia Office byla druhou vzniklou filmovou kancelář a její primární myšlenkou bylo do Pardubického kraje

¹⁶ Ministerstvo kultury ČR, 2010. *Koncepce podpory a rozvoje české kinematografie a filmového průmyslu 2011-2016* In: *Ministerstvo kultury* [online]. [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepce-podpory-a-rozvoje-ceske-kinematografie-2011-2016-1548.pdf

přilákat více filmařů a propagovat region. Zahájila činnost v roce 2012, později ale došlo ke změně a nyní zastřešuje jak Pardubický kraj, tak celou oblast kraje Královéhradeckého. V roce 2013 zahájila svou činnost Filmová kancelář Karlovarského kraje a v roce 2015 ji následovaly Liberec Film Office a Jeseníky Film Office (dnes již Filmová kancelář Olomouckého kraje). Rok 2016 byl na tomto poli úrodný, zřízeny byly hned tři kanceláře, a to Zlín Film Office, Vysočina Film Office a Filmová kancelář Ústeckého kraje. V roce 2017 následovala regionální filmová kancelář Plzeňský kraj a Brno Film Office. Zatím jako poslední zahájila svou činnost Středočeská filmová kancelář, a to v roce 2019. V České republice nicméně stále scházejí filmové kanceláře v Praze a Jihočeském kraji. České regionální filmové kanceláře jsou v naprosté většině zakotveny v oblasti cestovního ruchu a základem jejich fungování je podpora ze strany krajských úřadů. Jejich činnost momentálně zastřešuje Czech Film Commission, která začala prosazovat vznik kanceláří krátce po svém vlastním vzniku v roce 2004.¹⁷

Ke zřizování filmových kanceláří a větší propagaci regionů mezi filmaři se přidaly tendence ulehčit filmařům žádosti o regionální dotace a koncepčně uchopit přerozdělování veřejných peněz do audiovizu. Začínají tedy postupně vznikat regionální filmové fondy a filmově zaměřené dotační programy.

¹⁷ Czech Film Commission, *Význam Regionálních filmových kanceláří v České republice* In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 18.11.2021. [cit.: 10.7. 2022]. Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/cesky-vyznam-regionalnich-filmovych-kancelari-v-ceske-republice/>

4. Přehled aktivit dílčích regionů (2019-2021)

Následující kapitola zkoumá aktivity všech krajů ČR na poli finanční i nefinanční podpory audiovize. Zkoumané období let 2019-2021 je období, kdy je již tradice podpory filmařů v některých regionech silná. Nicméně fakt, že v roce 2020 nastala koronavirová krize, která se negativně podepsala na celém filmovém průmyslu, nesmí být vypuštěn z kontextu.

4.1 Jihomoravský kraj

Co se týče podpory audiovize, mezi nejaktivnější kraje patří bezpochyby Jihomoravský kraj. Velmi dobře v kraji funguje Jihomoravský filmový nadační fond, který vznikl v roce 2018. Byl založen statutárním městem Brnem a Jihomoravským krajem „k společensky užitečnému účelu, kterým je rozvoj místního audiovizuálního průmyslu a na něj navázané ekonomiky, podpora audiovizuální tvorby a propagace města a regionu prostřednictvím audiovizuálních děl.“¹⁸

Jihomoravský filmový nadační fond každoročně od svého vzniku vyhlašuje dvě výzvy na podporu audiovize. Jedna výzva je k podání žádosti o poskytnutí nadačního příspěvku na výrobu audiovizuálního díla, ať už hraného, animovaného nebo dokumentárního, seriálu nebo epizody takového seriálu. V druhé výzvě se jedná o poskytnutí nadačního příspěvku k vývoji první verze scénáře pro následující druhy audiovizuálních děl: celovečerní hrané, celovečerní animované, krátké hrané, krátké animované, hraný seriál, hraná epizoda seriálu (pilot), animovaný seriál, animovaná epizoda seriálu (pilot).¹⁹

Hlavní podmínky při poskytnutí dotace na výrobu audiovizuálního díla jsou takové, že žadatel je povinen vynaložit 100 % poskytnutého nadačního příspěvku na úhradu nákladů ve městě Brně nebo na území Jihomoravského kraje. Kritéria pro hodnocení jsou mimo jiné celková výše plánovaných utracených prostředků v regionu, způsob využití místních profesionálů v audiovizi a místních kulturních a kreativních průmyslů, propagační a marketingový potenciál projektu pro město

¹⁸ Jihomoravský filmový nadační fond, o fondu. [online] In: *Jihomoravský filmový nadační fond*. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/O-fondu>

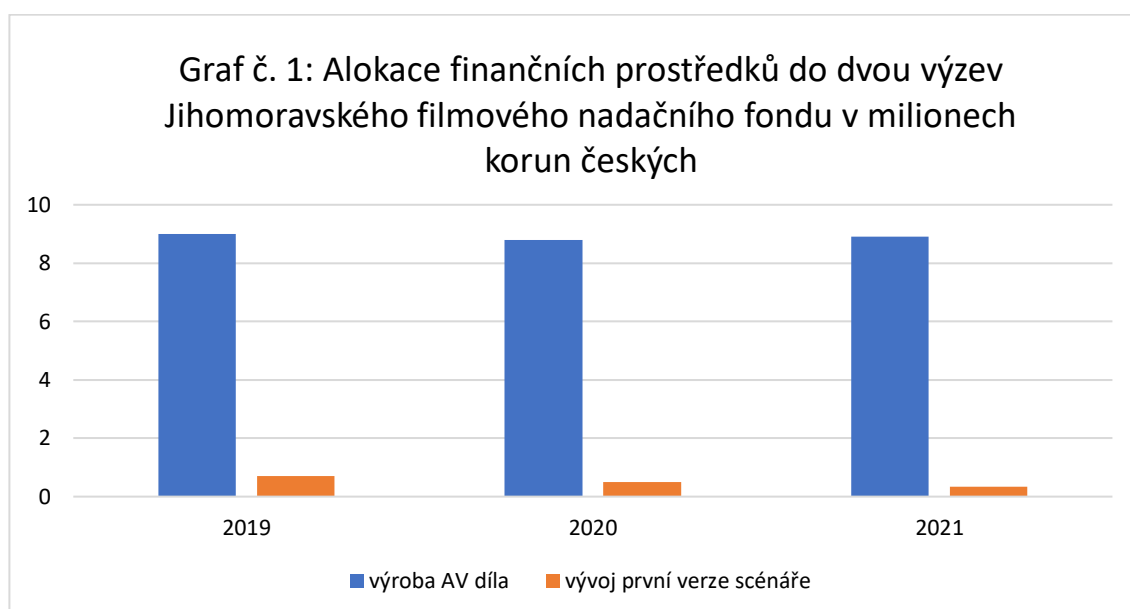
¹⁹ Jihomoravský filmový nadační fond, o fondu. [online] In: *Jihomoravský filmový nadační fond*. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/O-fondu>

Brno a Jihomoravský kraj a obsahové či tematické propojení projektu s městem Brnem nebo Jihomoravským krajem.²⁰

Kritéria hodnocení projektů v rámci výzvy na vývoj první verze scénáře jsou vedle originality autorského záměru také obsahové/tematické propojení projektu s Brnem či Jihomoravským krajem a/nebo míra zasazení děje do místních lokací.

21

Jihomoravský filmový nadační fond každý rok v období od roku 2019 do 2021 podpořil filmaře ve výzvě na výrobu AV díla necelými devíti miliony Kč, které rozdělil vždy mezi 10-13 projektů. V rámci výzvy na vývoj první verze scénáře rozděljuje fond statisícové částky. Alokace finančních prostředků fondu do obou výzev je naznačena v grafu č.1 a ukazuje každoroční stabilitu výzev.

Počet podpořených projektů ve výzvě na výrobu se nijak zásadně nemění, byť počet žádostí trochu ano. Vypovídá to o nastavení fondu, kdy komise spíše podporuje méně projektů, zato větší finanční částkou. Podporu sice dostane méně projektů, ale zato se opravdu může na natáčení v regionu využít. Kdyby byly podpořeny všechny projekty malou finanční částkou, nemuselo by se filmařům vyplácet v regionu natáčet a podpora by ztratila svou funkci. V rámci výzvy na vývoj

²⁰ Jihomoravský filmový nadační fond, o fondu. [online] In: *Jihomoravský filmový nadační fond*. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/O-fondu>

²¹ Jihomoravský filmový nadační fond, výzvy. [online] In: *Jihomoravský filmový nadační fond*. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/Vyzvy>

první verze scénáře je tendence finanční podpory za poslední tři roky klesající, stejně jako počet podpořených projektů v této výzvě.

Výzva na výrobu AV díla Jihomoravského filmového nadačního fondu:

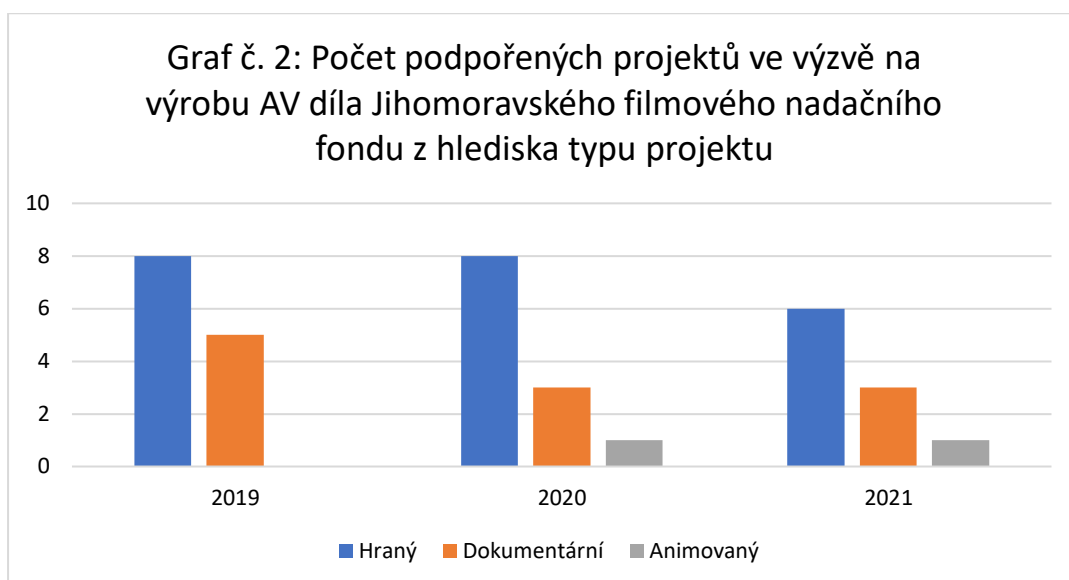
rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková výše podpory v Kč
2019	30	13	9 000 000
2020	47	12	8 800 000
2021	30	10	8 900 000

Výzva na vývoj první verze scénáře Jihomoravského filmového nadačního fondu:

rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková výše podpory v Kč
2019	18	9	700 000
2020	16	7	500 000
2021	20	5	330 000

Z hlediska typu audiovizuálních děl v rámci podpořených projektů nejvíce převažují hraná díla, ať už to jsou celovečerní filmy, krátké filmy nebo pilotní díly seriálů. Jihomoravský filmový fond ale hojně podporuje také dokumentární snímky z regionu. Nejméně zastoupené jsou animovaná audiovizuální díla (graf č. 2). Velmi to ale reflektuje poměr přihlášených děl dle typu projektu, neboť hraných AV děl se hlásí nejvíce, následují dokumentární. Animovaná díla v žádostech nejsou skoro vůbec zastoupená.²² Odráží to také situaci na českém trhu, kde se obecně vyrábí více hraných a dokumentárních snímků než těch animovaných. Producenti animovaných snímků každopádně možnost přihlášení do výzev mají, což bohužel u některých dotačních programů v jiných krajích neplatí.

²² Jihomoravský filmový nadační fond, výzvy. [online] In: *Jihomoravský filmový nadační fond*. [cit.: 10.7.2022]
Dostupné z: <https://jfnf.cz/Vyzvy>

V roce 2022 zvýšil Jihomoravský filmový nadační fond alokaci finančních prostředků do výzev na 18 milionů Kč. To je dvakrát tolik, než tomu bylo doposud. Je zřejmé, že si jsou místní politici vědomi přívětivého ekonomického a marketingového dopad. Dle vyúčtování podpořených projektů v roce 2019 byl ekonomický dopad 172 %. „Reálně to znamená, že Jihomoravský kraj touto podporou filmařů získal téměř 6,5 milionu korun nad rámec dotace, které se vrátily zpět do místní ekonomiky.“²³

Tím, že má Jihomoravský kraj funkční filmový fond, kam každoročně přispívá jak kraj sám, tak statutární město Brno, nevyhlašuje Jihomoravský kraj dotační výzvu pro oblast audiovize. Dotační program v oblasti kultury a památkové péče se zaměřuje zejména na oblast hudby, tance, divadla, folkloru a uměleckých řemesel.

Statutární město Brno sice nadále drží dotační program v oblasti kultury a audiovize, ale v období od roku 2019 do současnosti je většina podpořených projektů festivalového typu nebo se jedná o podporu místních kin. Od vzniku filmového nadačního fondu se podpora výroby filmů kompletně přesunula pod něj. Nadále však zůstala oběma zakladatelům (Jihomoravský kraj a statutární město Brno) možnost podpořit výrobu AVD formou individuální dotace. I přes možnost kombinovat podporu se tak v praxi moc neděje. Existují ovšem výjimky. Bylo tomu

²³ Statutární město Brno, *V top 25 českých nefiremních nadací a fondů je i Jihomoravský filmový nadační fond.* [online] In: *Statutární město Brno c.2022.* [cit.:10.7.2022] Dostupné z: <https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/v-top25-ceskych-nefiremnich-nadaci-a-fondu-je-i-jihomoravsky-filmovy-nadacni-fond-filmarum-loni-vyp/>

tak např. s filmem *Zátopek* (2021), kdy statutární město Brno mělo eminentní zájem o podporu výroby tohoto filmu, proto byl v rámci individuální žádosti podpořen od města Brna, přestože byl podpořen Jihomoravským filmovým nadačním fondem.²⁴

4.2 Zlínský kraj

Ve Zlínském kraji je finanční podpora pro audiovizi rozdělována primárně ze tří zdrojů. Jsou jimi Filmový fond statutárního města Zlína, Zlínský kraj a Nadační fond FILMTALENT ZLÍN.²⁵ Zlínský region je díky této souhře jedním z největších podporovatelů filmové tvorby napříč regiony.

Filmový fond statutárního města Zlína funguje od roku 2018 a má za cíl zatraktivnit Zlín a zachovat a dále rozvíjet ve Zlíně audiovizi. Jeho smyslem je také vyvolat zájem scénáristů o příběhy spojené se Zlínem. Je zaměřený především na vývoj námětů a scénářů, což je prvním a logickým krokem k tomu, aby se ve Zlíně natáčelo.²⁶ Investice se projeví sice v delším časovém horizontu, neboť od napsání scénáře po dokončení film mohou uběhnout roky, ale tento postup je jistě efektivní. Na vývoj scénáře jsou vynaloženy relativně malé finanční prostředky než na výrobu audiovizuálního díla. Fond si tímto tedy pojistí za relativně málo peněz napsání scénářů, které můžou potenciálně propagovat město Zlín. Při hodnocení žádostí totiž rozhoduje nejenom originalita, ale také míra zapojení města Zlína, ať už zasazením příběhu do konkrétních městských lokací nebo vyprávěním o významné osobnosti města.²⁷

„Správní rada filmového fondu statutárního města Zlína na svém jednání původně doporučila v roce 2019 Zastupitelstvu města Zlína schválit finanční podpory na vývoj třinácti scénářů v celkové výši 1 049 550 Kč.“²⁸ Skutečně vyplaceno bylo však 899 550 Kč z důvodu odstoupení některých žadatelů od smlouvy o poskytnutí dotace. V roce 2020 výzva neproběhla z důvodu pandemie.

²⁴ KOŠULIČOVÁ, Ivana. Regionální podpora audiovize – bakalářská práce FAMU [e-mailová komunikace]. 14.7.2022 17:20 [cit.: 14.7.2022]

²⁵ Zlin Film Office, Zdroje finanční podpory. [online] In: *Zlin Film Office* [cit.: 5.7.2022] Dostupné z: <https://www.zlinfilmoffice.cz/financni-podpora/zdroje>

²⁶ Magistrát města Zlína, Filmový fond. [online] In: *Magistrát města Zlína* c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/filmovy-fond>

²⁷ Magistrát města Zlína, Statut a pravidla. [online] In: *Magistrát města Zlína* c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/statut-a-pravidla-3>

²⁸ Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2019. [online] In: *Magistrát města Zlína* c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f2550b4f0000b3005450>

O rok později byly podpořeny čtyři projekty a celková výše podpory byla 179 225 Kč.²⁹

Filmový fond statutárního města Zlína:

rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková výše podpory
2019	15	12	899 550
2020	0	0	0
2021	7	4	179 225

Podporu vzniku scénářů ze strany města strategicky doplňuje dotační program Zlínského kraje na podporu audiovizuální tvorby. Tento program byl schválen v roce 2017. Program směřuje ke zkvalitnění a zachování tradičního kreativního odvětví, zatraktivnění a využití potenciálu Zlínského kraje pro rozvoj audiovize. Podpora je poskytována na výrobu AV díla realizováno minimálně zčásti na území Zlínského kraje s významnými kulturními, ekonomickými, marketingovými i vzdělávacími přínosy pro kraj.³⁰ Projekty se hodnotí mimo jiné s ohledem na lokální, regionální a mezinárodní přesah.

„Záměrem Zlínského kraje je vypisovat Program na podporu audiovizuální tvorby ve dvouletých cyklech. V roce 2019 se podařilo alokovat finanční prostředky a výzva byla vypsána tzv. navíc. V roce 2020 byla výzva vyhlášena podle plánu na dva roky, to je důvod, proč v roce 2021 vyhlášena nebyla.“³¹

²⁹ KVASNIČKOVÁ, Barbora. Bakalářská práce FAMU – Filmový fond Zlín. [e-mailová komunikace] 8.8.2022 9:01 [cit.: 8.8.2022]

³⁰ Zlínský kraj, dotace a granty. [online] In: Krajský úřad Zlínského kraje. [cit.: 14.7.2022] Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/dotace-a-granty-cl-246.html>

³¹ HABARTOVÁ, Romana. Bakalářská práce FAMU – Program na podporu audiovizuální tvorby Zlínského kraje [e-mailová komunikace] 19.7.2022 10:06 [cit.:19.7.2022]

Dotační program na podporu audiovizuální tvorby Zlínského kraje:

rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková alokace v Kč
2019	19	6	10 000 000
2020	14	5	6 000 000
2021	0	0	0
2022		5	6 000 000

V rámci rozpočtu odboru kultury a památkové péče nejsou z důvodu možnosti podat žádost do programu na podporu audiovizuální tvorby přidělovány individuální dotace na výrobu AV děl. Kancelář hejtmána/oddělení organizačních činností a neziskového sektoru v letech 2019-2021 neadministrovala žádné individuální dotace na podporu filmů. V roce 2021 byla pouze v rámci oddělení vnějších vztahů kanceláře hejtmána řešena v rámci spolupráce při výrobě televizního pořadu *Svatopluk – král Moravanů a Slovanů* částka 121 000 Kč. Spolupráce byla navázána formou smluvních vztahů, nikoliv dotační politiky. Pro rok 2022 je opět plánováno formou smluvního vztahu poskytnout částku přes 160 000 Kč na projekt České televize, televizní pořad *Plné hnízdo*. Cílem je zviditelnit téma pěstounské péče a představit reálný obraz tohoto typu služby ohroženým dětem.³²

V rámci Zlínského kraje lze pozorovat zřejmá vstřícnost vůči filmařům a velká snaha o zlepšení fungování finanční podpory pro výrobce audiovizuálních děl.

Třetím stálým zdrojem finanční podpory pro film je ve Zlínském kraji nadační fond FILMTALENT ZLÍN. Putují do něj peníze z dražby umělecky ztvárněných filmových klapek, která se každoročně koná v rámci Zlín Film Festivalu. Poprvé se konala v roce 1998. Do soutěže se mohou přihlašovat studenti z České a Slovenské republiky se svými audiovizuálními projekty ve vývoji. U přihlášených projektů hodnotí odborná porota zejména námět, scénář a koncepci vizuálního stylu.³³

³² HABARTOVÁ, Romana. Bakalářská práce FAMU – Program na podporu audiovizuální tvorby Zlínského kraje [e-mailová komunikace] 19.7.2022 10:06 [cit.:19.7.2022]

³³ Salon filmových klapek, Nadační fond FILMTALENT ZLÍN. [online] In: *Zlín Film Festival*. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://www.salonfilmovychkapek.cz/filmtalent/>

Nadační fond se řadí mezi ustálené možnosti finanční podpory, která se neváže na nutnost natáčení v regionu nebo jeho propagaci. Finanční prostředky neputují do nadačního fondu z místní samosprávy, nejedná se tedy o veřejné peníze. Nadační fond FILMTALENT ZLÍN podepisuje s podpořenými projekty koprodukční smlouvu, což je jeden z mála případů v rámci regionálních podpor. Většinou se jedná o neinvestiční dotaci, která váže příjemce projekt dokončit, řádně vyúčtovat a podílet se na propagaci regionu, nicméně se kraji nebo městu zpravidla neposkytuje podlicence k užívání projektu v rámci koprodukční smlouvy, jako je tomu u tohoto nadačního fondu.

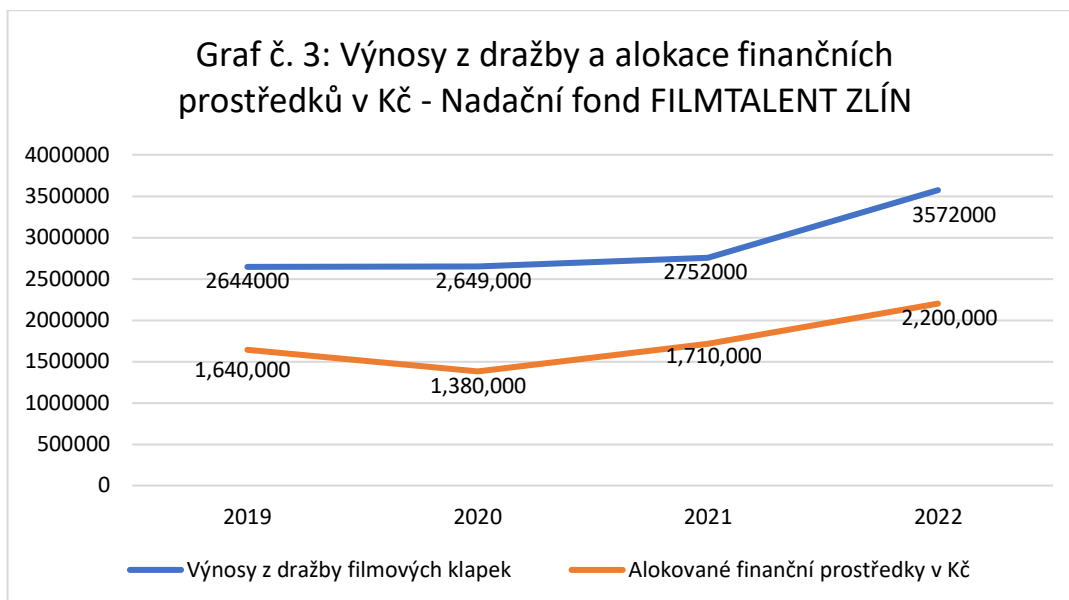
Alokované prostředky jsou každý rok nižší, než je částka, která je vydražena na aukci filmových klapků. Je to z důvodu dalších administrativních a organizačních nákladů (jako např. organizace tzv. Klapka tour po vybraných galeriích v ČR, náklady na ubytování výtvarníků, kteří jsou zváni na Zlín Film Festival jako důkaz vděku za jejich práci, kterou pro nadační fond dělají zadarmo, náklady na pořízení samotných klapků, poštovné atd.).³⁴

Finanční prostředky z aukce filmových klapků jsou každým rokem na podobné úrovni, ale mají mírnou rostoucí tendenci. V roce 2022 dokonce padl rekord a vydražilo se o několik set tisíc korun více než v předešlých letech. Studenti a začínající mladí tvůrci mají tak dobrou prognózu do budoucna, protože je tento nadační fond velmi přívětivým a ustáleným finančním zdrojem.

Nadační fond FILMTALENT ZLÍN:

Rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Vydražené finanční prostředky v Kč	Alokované finanční prostředky v Kč
2019	79	27	2 644 000	1 640 000
2020	101	20	2 649 000	1 380 000
2021	120	31	2 752 000	1 710 000
2022	75	20	3 572 000	2 200 000

³⁴ PÁŠMOVÁ, Markéta. Bakalářská práce FAMU – Nadační fond FILMTALENT ZLÍN [e-mailová komunikace] 26.7.2022 15:45 [cit.:26.7.2022]

U zatím posledního ročníku 2022 byl nižší počet přihlášených projektů. To je z důvodu konání akce po osmi měsících, nikoliv po dvanácti, jak tomu bývá zvykem. Vlivem pandemie Covid-19 byl festival totiž v roce 2020 a 2021 přesunut z května na září.³⁵

Zlínský kraj nabízí také formu nefinanční podpory. „Město Zlín v rámci projektu Filmová obec, který zaštiťuje ZLÍN FILM OFFICE, umožňuje snazší podmínky filmovým štábům např. poskytnutím bezplatných záborů během natáčení a zajištěním svozu odpadu z místa natáčení. V roce 2019 byla tato služba využita při natáčení filmu *Zátopek*.“³⁶ „V roce 2020 o tuto službu žádný ze štábů, které na území města natáčely, nepožádal.“³⁷ Do projektu se město zapojilo v roce 2017.

Přestože má Zlínský kraj ustálenou a promyšlenou strukturu financování AV děl, nebrání se ani individuálním podporám. Z rozpočtu statutárního města Zlína je čas od času podporována výroba filmů formou koprodukce. Společnost požadující finanční prostředky požádá přímo vedení města o příspěvek, Rada města Zlína poté rozhodne, zda žádosti vyhoví či nikoliv. V posledních třech letech takto podpořilo město Zlín studentský projekt *UTB Ostrov Svobody* (45 000 Kč), film České televize *Zlínský klenot* (49 274 Kč), dokumentární film *Sametový Zlín*

³⁵ PÁŠMOVÁ, Markéta. Bakalářská práce FAMU – Nadační fond FILMTALENT ZLÍN [e-mailová komunikace] 26.7.2022 15:45 [cit.:26.7.2022]

³⁶ Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2019. [online] In: *Magistrát města Zlína* c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f2550b4f0000b3005450>

³⁷ Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2020. [online] In: *Magistrát města Zlína* c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f25a0b4f0000b300547c>

(280 000 Kč), celovečerní film Dana Svátka *Dvě slova jako klíč* (2 000 000 Kč) a dokumentární film ČT o Petru Niklovi (121 000 Kč).³⁸

Koprodukční vklad statutárního města Zlína:

Rok	Počet podpořených projektů	Celková výše vkladů v Kč
2019	0	0
2020	2	94 274
2021	3	2 412 548

4.3 Hlavní město Praha

Praha je již několik let proslulou filmovou lokací pro národní i mezinárodní produkce. Nespočet filmů ukázalo Prahu jako historickou Paříž nebo Vídeň. Má zachovalá krásná historická místa a pro zahraniční filmaře je to často relativně levná destinace s přidanou hodnotou v podobě profesionálních řemeslníků. V Praze se také soustředí většina půjčoven s filmovým technickým vybavením, filmová studia a velké množství postprodukčních zázemí. Je tedy specifická tím, že nemusí lákat filmaře, aby v kraji natáčeli. O natáčení v Praze mají zájem jak tuzemští, tak zahraniční filmaři, kteří využívají rovněž filmových pobídek. I přesto byl v roce 2016 schválen pražským zastupitelstvem Nadační fond Praha ve filmu – Prague Film Fund, který zveřejnil svou první výzvu v roce 2017.³⁹

Fond je zaměřen na zahraniční produkce a koprodukční filmy chtějící natáčet v Praze. Podpora má jednu hlavní podmínku, a to je ta, že Praha musí ve filmu představovat skutečně Prahu. Cílem je prezentace Prahy v zahraničí a podpora vnímání Prahy jako moderní evropské metropole. V mnoha případech totiž zahraniční diváci ani nevědí, že to hezké město ve filmu, na které se díval, byla Praha. Další podmínkou je nutnost distribuce AVD v zahraničí. Hodnotí se především míra a význam zobrazení Prahy ve filmu a marketingový potenciál a rozsah zahraniční distribuce. Fond vyhlašuje dvě výzvy za rok, jednu na jaře a

³⁸ MÁLEK, Zdeněk. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora – Zlín. [e-mailová komunikace] 8.8.2022 19:41 [cit.: 8.8. 2022]

³⁹ Prague Film Fund, O fondu. [online] In: *NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND* c2022. [cit.: 14.7.2022] Dostupné z: <https://praguefilmfund.eu/o-fondu/>

druhou na podzim.⁴⁰ V tabulce níže je zaznamenán počet podpořených projektů v rámci konkrétních výzev a celková finanční podpora od roku 2019 do 2021.

Nadační fond Praha ve filmu – Prague Film Fund:

Výzva/rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková výše podpory v Kč
2019-1	10	7	6 900 000
2019-2	5	3	5 100 000
2020-1	4	1	1 000 000
2020-2	16	6	4 700 000
2021-1	11	3	3 700 000
2021-2	8	4	3 350 000

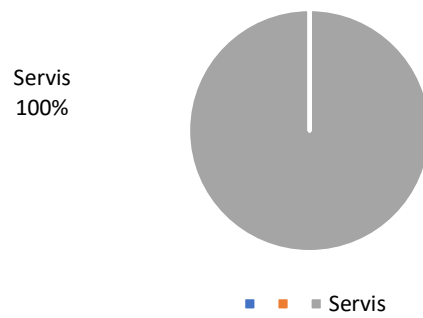
Grafy č. 4-8 ukazují podíl majoritní koprodukce vůči minoritní koprodukci a servisům u podpořených projektů Prague Film Fund. Jako majoritní koprodukce je zde míněn film, kde je majoritním koproducentem Česká republika. U minoritní koprodukce je majoritním (hlavním) koproducentem jiný zahraniční stát. Je to tedy film primárně zahraniční, zpravidla v cizím jazyce a režírovaný zahraničním režisérem. Z grafů lze vyčíst, že Prague Film Fund nemá tendenci upřednostňovat jedno před druhým. Hodnotí jednoduše marketingový potenciál pro Prahu v zahraničí, ať už se jedná o zahraniční nebo český film.

Nadační fond finančně podporuje také tzv. servisní filmy. Jedná se o zahraniční produkce vyráběné v ČR jako servis, tedy s najatou servisní produkční firmou, která v ČR zajišťuje natáčení, ale není koproducentem filmu. V roce 2017 byly všechny čtyři podpořené filmy servisního charakteru. Rok poté bylo ze šestnácti podpořených filmů osm servisního charakteru. V roce 2019 byl takový jen jeden film a oba následující roky byly podpořené již jen projekty s majoritní či minoritní koprodukcí ČR.⁴¹

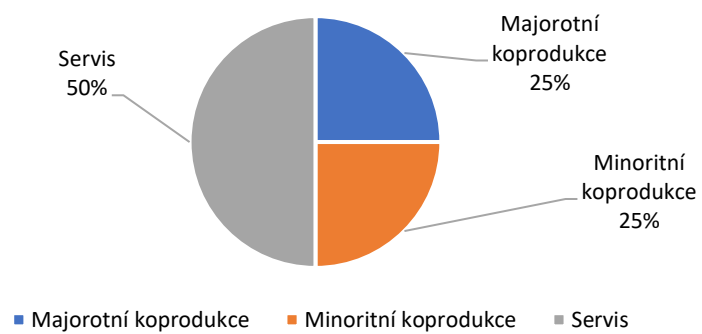
⁴⁰ Prague Film Fund, O fondu. [online] In: *NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022*. [cit.: 14.7.2022] Dostupné z: <https://praguefilmfund.eu/o-fondu/>

⁴¹ Prague Film Fund, Podpořené projekty. [online] In: *NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022*. [cit.: 14.7.2022] <https://praguefilmfund.eu/podporene-projekty/>

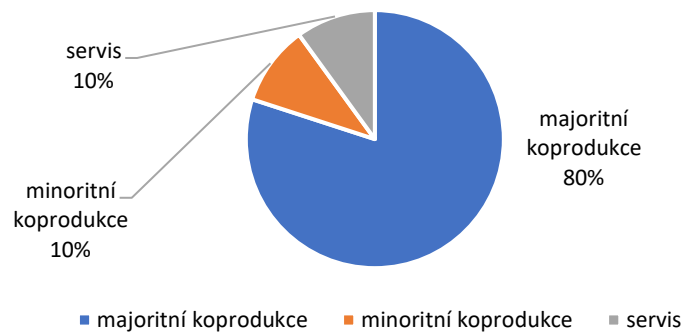
Graf č. 4: Prague Film Fund 2017

Graf č. 5: Prague Film Fund 2018

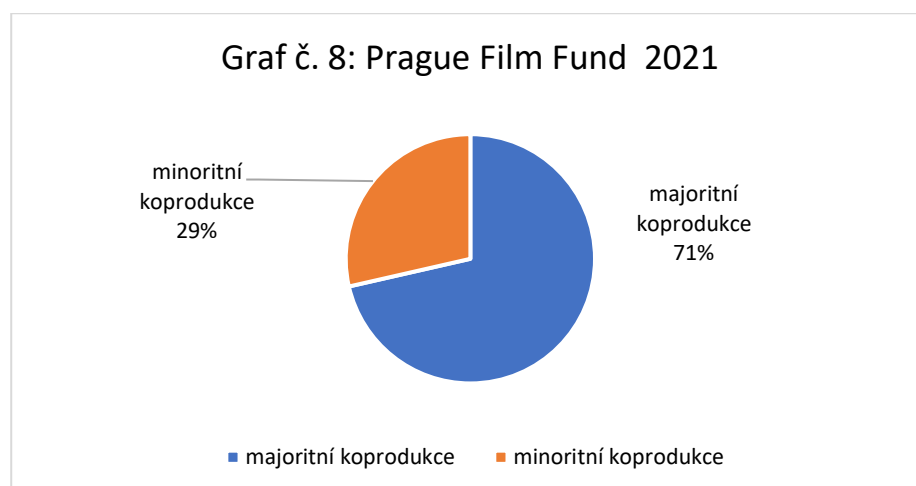

Graf č. 6: Prague Film Fund 2019

Graf č. 7: Prague Film Fund 2020

Nadační fond přispívá jednotlivým filmům statisíce až miliony korun. Zatím nejvyšší příspěvek pěti milionů korun získal v roce 2018 film *Spider man: Far From Home*, kde je majoritním koproducentem USA a v Praze se natáčel jako tzv. servis. Zatím nejvyšší příspěvek pro majoritní českou koprodukcí získal v roce 2019 film *Il Boemo* (3,5 milionů korun).⁴²

Dle výroční zprávy Prague Film Fund je ekonomický efekt podpory audiovizuální produkce v Praze veliký. „Nadační fond udělil v letech 2017-2021 nadační příspěvky celkem 45 projektům, jejich celková výše činila 47,2 mil. Kč. Celková útrata těchto podpořených produkcí v Praze je vyšší než jedna miliarda korun. Průměrně představují výdaje podpořených produkcí na natáčení v Praze 2568 % poskytnutých nadačních příspěvků.“⁴³

Magistrát hl. města Prahy podporuje kulturu individuálními účelovými dotacemi, které jsou přidělovány zejména festivalům, koncertům, soutěžím, inscenacím a kinům. Výrobu jednotlivých audiovizuálních děl nepodporuje (s výjimkou dvou či tří snímků za posledních devět let). MHMP odůvodňuje tuto skutečnost tím, že existuje solidní systém podpory AV tvorby mimo prostředky MHMP. Je také zřejmé, že nemá Magistrát velký zájem prostředky přerozdělovat do výroby filmů, neboť hlavní město nemá o filmová natáčení nouzi, na rozdíl od jiných krajů v ČR, které dotacemi lákají filmaře do svých regionů. V roce 2019 podpořil MHMP ale například premiéru celovečerního filmu *Nabarvené ptáče* v Kongresovém centru v Praze, kterému poskytl 150 000 korun na pronájem

⁴² Prague Film Fund, Podpořené projekty. [online] In: *NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022*. [cit.: 14.7.2022] <https://praguefilmfund.eu/podporene-projekty/>

⁴³ Výroční zpráva Prague Film Fund. [online] In: *NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022*. [cit.: 15.7.2022]. Dostupné z: https://praguefilmfund.eu/wp-content/uploads/2022/07/PFF_Vyrocn%C3%AD-zprava_2021.pdf

sálu.⁴⁴ Tedy ve výjimečných případech je možné, že MHMP filmové aktivity podpoří. O systematickou podporu výroby AV děl ale skutečně nejde.

Hlavní město Praha nemá svou filmovou kancelář, v praxi ji v podstatě zastupuje národní filmová kancelář Czech Film Commission. Může to znít jako logická věc, neboť je Praha centrum národního filmového průmyslu. Přesto se o vznik ryze pražské filmové kanceláře momentálně usiluje. Czech Film Commission spolupracuje s MHMP a Asociací producentů v audiovizí na koncepci vzniku tzv. Prague Film Office, která dle těchto institucí zásadně chybí. „V Evropě dnes v podstatě není k nalezení hlavní město, které by nemělo svoji filmovou kancelář. Jedná se o důležitou spojku mezi filmaři a státem, která zajišťuje osvětu směrem k občanům a pracuje na stabilním prostředí pro natáčení, které v důsledku vede k vyššímu ekonomickému přínosu pro město.“⁴⁵

4.4 Plzeňský kraj

Plzeňský kraj nabízí filmařům mnohé výhody, zejména časově nenáročnou vzdálenost od Prahy, odkud filmaři často vyjíždějí, výbornou dopravní dostupnost prakticky všech lokací v regionu, velmi atraktivní lokace a levnější služby, než jaké jsou v hlavním městě. Veliká poptávka je po industriálních prostorech, kterými je Plzeň proslulá.⁴⁶

V lednu 2022 byl schválen nový dotační titul Plzeňského kraje. Nese název Podpora tvorby audiovizuálních děl v Plzeňském kraji a je určen na produkci AV děl a jejich přípravu. Podmínkou je opět alespoň částečná realizace natáčení na území Plzeňského kraje nebo zasazení do příběhu osobnost spjatou s Plzeňským krajem. Z dotace lze podpořit celovečerní hrané, animované, dokumentární či cestopisné filmy určené pro distribuci v kinech, pro vysílání v televizi, na internetu nebo na VOD platformách, krátkometrážní filmy, seriály, a dokonce také studentské a amatérské filmy. Celková alokace finančních prostředků do tohoto dotačního titulu je pro rok 2022 4,5 milionů korun, maximální požadovaná částka

⁴⁴ Praha, Odbor kultury a cestovního ruchu, individuální účelové dotace. [online] In: *Magistrát hlavního města Prahy* c.2022. [ci.: 11.7.2022] Dostupné z:

https://kultura.praha.eu/jnp/cz/individualni_ucelova_dotace/index.html

⁴⁵ PROKEŠ, Jan. *Natáčení v Praze se produkcí prodraží, zejména záběry z historického centra*. In: *Pražský deník*. [online] 25.1.2022. [cit.: 11.7.2022]. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/kultura_region/nataceni-filmu-v-praze-bude-nakladnejsi-2022.html

⁴⁶ Regionální filmová kancelář Plzeňského kraje. [online]. Regionální filmová kancelář Plzeňský kraj z.s. c.2018 [cit.: 13.7.2022] Dostupné z: <https://www.filmpizen.cz/filmova-kancelar>

na projekt je 800 000 Kč. V rámci této nové výzvy podpořil letos Plzeňský kraj 15 projektů z 19 přihlášených.⁴⁷

Do roku 2022, kdy ještě neexistoval dotační titul pro podporu AV děl, mohli filmaři v Plzeňském kraji žádat pouze formou celoroční otevřené výzvy, v rámci které podávali individuální žádosti o podporu svých projektů. Kraj ale disponoval v průměru 1,5 miliony na kalendářní rok, takže se stávalo, že vyčleněné finance byly vyčerpány ihned z kraje roku a dalším žádostem už nebylo možné vyhovět. V roce 2022 došlo k navýšení podpory filmových projektů a spolu s tím došlo ke zřízení transparentního grantového programu, který má nyní již jasná pravidla (navýšení alokace naznačeno v grafu č. 9)⁴⁸ Navýšení rozpočtu a zřízení dotačního programu reaguje na jednu z nově stanovených strategických priorit kraje, která cílí na rozvoj filmového turismu a podporu filmových natáčení v kraji.

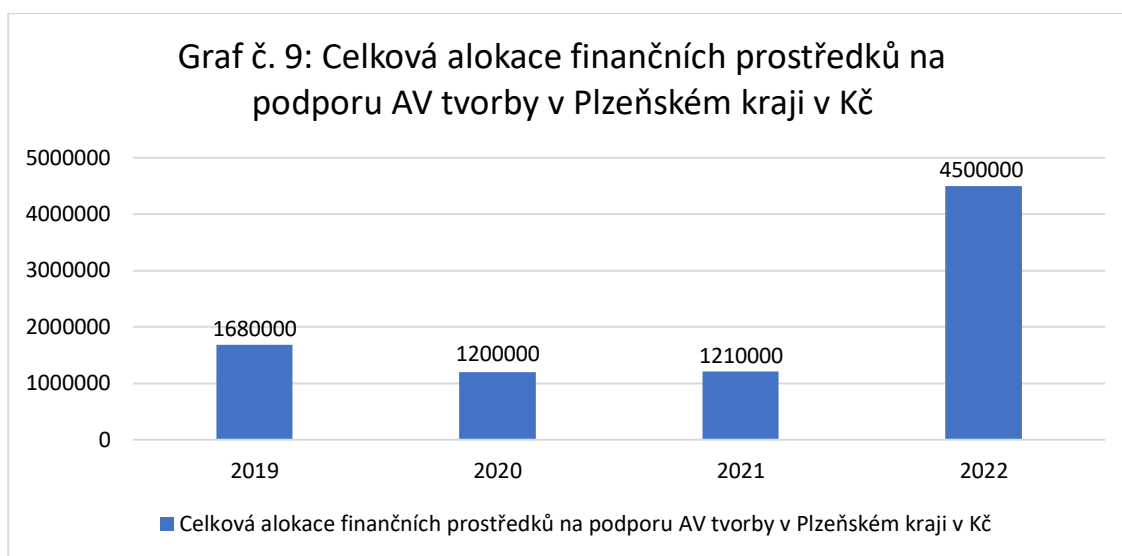
V letech 2019 až 2021 tedy kraj podporoval projekty pouze na základě individuálních žádostí. V roce 2019 podpořil kraj sedm projektů, z toho dva studentské, v roce 2020 podpořil tři celovečerní snímky a v roce 2021 šest filmů, včetně jednoho amatérského. Celovečerní snímky podporoval kraj řádově statisíci korunami, studentské a amatérské snímky deseti tisíci korunami.

Individuální dotace + Grantový program podpora tvorby audiovizuálních děl v Plzeňském kraji:

Rok	Počet podpořených projektů	Poskytnuté finance v Kč
2019	7	1 680 000
2020	3	1 200 000
2021	6	1 210 000
2022	15	4 500 000

⁴⁷ Plzeňský kraj, eDotace, Podpora tvorby audiovizuálních děl v Plzeňském kraji. [online] In: Krajský úřad Plzeňského kraje. [ci.:13.7.2022]. Dostupné z: <https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost/dotacnititul/1072/>

⁴⁸ PÁTEK, Patrik. *Plzeňský kraj vyhlásil výzvu na podporu filmových natáčení*. In: Krajský úřad Plzeňského kraje. [online]. 2.2.2022 [ci.:14.7.2022] Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/plzensky-kraj-vyhlasil-vyzvu-na-podporu-filmovych>

Město Plzeň podporuje každoročně kulturu tzv. mikro granty, které pomáhají oživit kulturní dění ve městě. Podporuje zejména hudbu, tanec, divadlo, výstavy a literaturu. Finanční podpora je v řádu menších desítek tisíc korun a filmaři o ni zpravidla nežadají.⁴⁹

4.5 Moravskoslezský kraj

Moravskoslezská filmová kancelář intenzivně spolupracovala na přípravách a realizaci Dotačního programu na podporu natáčení audiovizuálních děl v Moravskoslezském kraji, který se podařilo poprvé vyhlásit v roce 2019.⁵⁰ V historicky první výzvě v tomto kraji, která se zaměřila na projekty s realizací od roku 2019 do roku 2021 bylo mezi deset projektů rozděleno rovných pět milionů korun.

„Moravskoslezský kraj má úžasný lokační a lidský potenciál, ale o mnoho projektů přichází kvůli vzdálenosti od Prahy, kde se filmařský byznys koncentruje. Právě to má dotační program pomoci zvrátit a napomoci, aby do kraje opravdu dorazily projekty, které se zajímají o moravskoslezské lokace a atmosféru.“⁵¹ I z tohoto důvodu avizoval kraj další ročník stejného dotačního programu v roce 2022. Do výzvy se můžou hlásit hrané a dokumentární filmy, seriály a epizody

⁴⁹ PECUCH, Martin. *Mikrogranty jsou určeny pro výstavy, koncerty nebo autorské čtení*. In: Statutární město Plzeň c.2022. [online] 13.7.2022 [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.plzen.eu/o-meste/aktuality/aktuality-z-mesta/mikrogranty-jsou-urceny-pro-vystavy-koncerty-nebo-autorske-cteni.aspx>

⁵⁰ Moravskoslezská filmová kancelář v roce 2020. In: Moravian-Silesian Tourism. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.filminnorthmoravia.com/post/moravskoslezská-filmová-kancelář-v-roce-2020>

⁵¹ Finanční podpora natáčení v Moravskoslezském kraji. In: Moravian-Silesian Tourism. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.filminnorthmoravia.com/post/finančn%C3%AD-podpora-natáčen%C3%AD-v-moravskoslezském-kraji>

seriálů určené k distribuci v kinech nebo TV a prostřednictvím převzatého TV vysílání (VOD). Kritéria pro přiznání dotace jsou mimo jiné celková plánovaná výše prostředků vynaložených v regionu, celkový plánovaný počet natáčecích dní v kraji, způsob prezentace regionu v audiovizuálním díle nebo obsahové a tematické propojení projektu s Moravskoslezským krajem. Důležitá podmínka této dotace je povinnost příjemce dotace utratit v regionu minimálně dvojnásobek přidělené dotace.⁵² Přestože v jiných krajích zpravidla platí, že filmaři v místě nakonec utrácení více než poskytnuté finanční prostředky z regionů, není to jejich povinností. Podmínkou bývá zpravidla utracení 100 % prostředků v regionu. Moravskoslezský kraj si touto podmínkou zajišťuje jistou několikanásobnou návratnost do místní ekonomiky. „Toto kritérium je velmi rozšířené např. v Německu u tamních regionálních fondů, odkud se tento způsob rozšířil například do Polska nebo Itálie. Regionům to zajišťuje, že produkce na místě utratí prostředky i u jiného zdroje.“⁵³

Dotační program na podporu natáčení audiovizuálních děl v Moravskoslezském kraji:

Rok	Počet přihlášených projektů	Počet podpořených projektů	Celková finanční podpora
2019 (2019-2021)		10	5 000 000
2022	7	6	4 850 000

4.6 Ústecký kraj

Ústecký kraj je, co se lokací týče, velice rozmanitý, může tedy nabídnout filmařům jedinečné krajinné scenérie a lokace takřka pro jakýkoliv filmový příběh.⁵⁴ Pilotní program podpory filmové výroby byl vyhlášen v roce 2021. Stojí za ním Ústecký kraj a jeho filmová kancelář. Program na Podporu audiovizuálního průmyslu v Ústeckém kraji (tzv. PAVÚK) podpořil v roce 2021 čtyři projekty

⁵² Podmínky dotačního programu podpora natáčení audiovizuálních děl v Moravskoslezském kraji 2022. In: Moravskoslezský kraj. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.msk.cz/cs/temata/dotace/podminky-dotacniho-programu-podpora-nataceni-audiovizualnich-del-v-moravskoslezskem-kraji-2022-9063/>

⁵³ ŠTĚRBA, Petr, Bc. *Metody lákání filmařů a jejich přínos pro region v kontextu střední Evropy: Film Commissions, systém filmových pobídek a fondů*. Brno, 2015. Diplomová práce. Vedoucí práce: doc. Mgr. Petr Szczepanik, Ph.D.

⁵⁴ Filmová kancelář Ústeckého kraje. In: *Filmová kancelář Ústeckého kraje*. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.fkuk.cz>

z devíti přihlášených v celkové výši 2 miliony Kč. Dva uchazeči nakonec podporu odmítli, a protože neexistoval systém náhradníků, byly finanční prostředky převedeny do ročníku 2022. Další výzva s celkovou finanční alokací 3 100 000 korun bude vyhlášena v létě 2022. Maximální výše poskytnuté dotace na projekt je jeden milion korun.⁵⁵

Podmínky pro podporu je majoritní česká finanční účast na audiovizuálním díle, nemohou se tedy o podporu hlásit české produkční společnosti s projektem, u kterého figurují jako minoritní koproducenti. Druhá podmínka je opět útrata dotace v plné výši na území Ústeckého kraje. Hlásit se mohou hrané filmy, hrané seriály a epizody hraných seriálů, a to bez jakéhokoli omezení stopáže. Dotace nejsou poskytovány na projekty, jejichž předmětem je výroba animovaných a dokumentárních AVD, turistických, propagačních, reklamních či instruktážních AVD.⁵⁶ Kraj si to odůvodňuje tím, že přítomnost filmových štábů hraných filmů v regionu během realizace natáčení znamená okamžitý ekonomický přínos, tvorbu krátkodobých pracovních příležitostí a využití místních dodavatelů služeb. Tuto výhodu přinášejí, vzhledem ke způsobu, jakým jsou vyráběny, především právě hraná audiovizuální díla. Způsob a rozsah využití lokací, služeb, lidí v kulturních a kreativních odvětvích je také jedno z kritérií pro hodnocení projektů. Žádosti vyhodnocuje odborná skupina složená z filmařů a filmových expertů.⁵⁷

Individuální dotace kraj poskytuje pouze okrajově. Paní Barbora Hyšková z filmové kanceláře Ústeckého kraje, jež stála u zdroje dotačního titulu, se domnívá, že individuální dotace mohou být netransparentním způsobem, jak filmovou výrobu podporovat. Dle Hyškové je potřeba, aby žádosti zkoumali filmoví profesionálové, kteří dokážou posoudit umělecké kvality projektu a zároveň rozumí rozpočtu audiovizuálního díla. Ústecký kraj se tedy snaží vždy filmaře odkazovat na svou filmovou kancelář a nový dotační titul.⁵⁸

Výjimky každopádně existují. Vzhledem k tomu, že z dotačního titulu mohou být podpořena jen hraná audiovizuální díla, podpoří kraj v roce 2022 formou

⁵⁵ HYŠKOVÁ, Barbora a Adéla KONEČNÁ [Filmová podpora audiovize v Ústeckém kraji] [telefonická komunikace] 16.7.2022

⁵⁶ Filmová kancelář Ústeckého kraje. In: *Filmová kancelář Ústeckého kraje*. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.fkuk.cz>

⁵⁷ HYŠKOVÁ, Barbora a Adéla KONEČNÁ [Filmová podpora audiovize v Ústeckém kraji] [telefonická komunikace] 16.7.2022

⁵⁸ HYŠKOVÁ, Barbora a Adéla KONEČNÁ [Filmová podpora audiovize v Ústeckém kraji] [telefonická komunikace] 16.7.2022

individuální dotace nový dokument o průmyslníkovi Johannu Schichtovi, který v severních Čechách provozoval továrny na mýdlo – Schichtovy závody. Peníze na tento dokument uvolní i město Ústí nad Labem. Další výjimkou v posledních letech byla například podpora pro Českou televizi od Ústeckého kraje na výrobě seriálu *Most*. Nejednalo se ale o poskytnutou individuální dotaci, nýbrž o smlouvu o reklamě a marketingové plnění ze strany ČT.⁵⁹

4.7 Jihočeský kraj

Přestože Jihočeský kraj nabízí spoustu krásných filmových lokací a je filmaři oblíbený, není v něm podpora audiovize nijak koncepčně uchopena. Kraj nemá svůj stálý dotační program na podporu audiovize. V roce 2019 ale poprvé podpořil v rámci svého dotačního titulu pod trochu zavádějícím názvem Podpora filmových pobídek celkem šest projektů a rozdělil mezi ně 4,4 milionů korun.⁶⁰ Program byl zaměřený na podporu hraných, animovaných, dokumentárních filmů a seriálů. Mezi osmi podpořenými projekty byly ale pouze tři celovečerní audiovizuální díla. Kraj v rámci tohoto dotačního titulu podpořil také dva studentské filmy a aktivity spolku Jihočeská filmová kancelář.⁶¹ Zajímavé bylo bodování projektů v rámci hodnocení, které bylo nastaveno tak, že se mimo prezentaci Jihočeského kraje v rámci projektu, kvalitu projektu a organizační zajištění projektu bodoval přínos pro území, což vypadalo následovně:

- jeden bod za každých navrhovaných 100 000 Kč utracených v Jihočeském kraji,
- jeden bod za každé navrhované tři natáčecí dny v regionu,
- jeden bod za každé tři zapojené odborné profese z Jihočeského kraje,
- jeden bod za každé tři osoby zapojené do projektu z řad herců, studentů filmových a jiných škol z Jihočeského kraje.

⁵⁹ HYŠKOVÁ, Barbora a Adéla KONEČNÁ [Filmová podpora audiovize v Ústeckém kraji] [osobní komunikace] 16.7.2022

⁶⁰ Czech Film Commission. Regionální podpora filmových natáčení v Česku měla v roce 2019 rekordní výši. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 8.1. 2020 [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/regional-filmmaking-support-in-the-czech-republic-hits-record-amounts-in-2019/>

⁶¹ Jihočeský kraj, dotační program Podpora filmových pobídek 2019, výsledky. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKÉwiXgoq7u735AhVSO-wKHcCDBUAQFnoECAYQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.kraj-jihocesky.cz%2Fku_file%2F179098%2F0&usg=AOvVaw2MdtHIULuHBcarCBJUeiEU

Takto nastavené hodnocení je neobvyklé, neboť v jiných regionech je zpravidla pouze nastavená podmínka nutnosti utracení celé dotace na území regionu a kritéria hodnocení bývají spojená s marketingovým potenciálem pro kraj. Nutnost utracení finančních prostředků v kraji pak automaticky nutí filmaře v kraji natáčet, tedy strávit tam řadu natáčecích dní a v rámci finančních úspor také zapojit místní filmařské profese a herce.

V roce 2021 rozhodli krajští zastupitelé o podpoře výroby filmové pohádky *Tajemství staré bambitky 2*. Výrobce žádal formou individuální žádosti o jeden milion korun, kraj nakonec na výrobu poskytl polovinu z požadované částky, 500 000 Kč. Žádosti prospělo, že společnost zdůraznila natáčení v okolí Jindřichova Hradce a využití poskytnutých peněz na ubytování a další služby hrazené v jižních Čechách.

Formou individuální dotace podpořil kraj také připravovaný třináctidílný seriál České televize *Místo zločinu České Budějovice*. Seriál se natáčel po celém Jihočeském kraji, na Šumavě, v Táboře, Třeboni, Českých Budějovicích a na Lipně. Kraj by chtěl do budoucna touto cestou postupovat. Hejtman kraje Martin Kuba se nechal slyšet, že navrhne zřízení fondu, ze kterého by mohli filmaři žádat. Z fondu by byly hrazeny služby, které filmaři využijí v Jihočeském kraji. Propláceny by byly konkrétní faktury za konkrétní služby. Stejně to vidí náměstek Pavel Hroch, který považuje za výrobu filmu v kraji jako jeho propagaci. Chtějí začít nastavovat dotační pravidla tak, aby kraj podporoval filmové společnosti plánující v kraji utratit peníze.⁶²

V roce 2022 vyhlásil Jihočeský kraj pravidla pro poskytování individuálních dotací na podporu audiovizuální tvorby. Cílem těchto dotací je podpora hraných filmů a hraných seriálů určených do kin, TV nebo na VOD platformy, a to bez omezení stopáže. Podpora se tedy nevztahuje na dokumentární a animované filmy. Minimální výše dotace je 300 000 korun, maximální výše je 1 200 000 Kč s podmínkou utracení dotace v plné výši na území kraje.⁶³ Výzva má řádné datum vyhlášení a ukončení. Nejedná se tedy tak o individuální dotace v pravém slova

⁶² KOLÁŘOVÁ, Libuše. Kraj naznačil, za jakých podmínek bude přispívat filmařům. In: Jižní Čechy TEĎ – nejrychlejší zprávy z regionů. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.jcted.cz/strakonicko/kraj-naznacil-za-jakych-podminek-bude-prispivat-filmarum/?discussion-id=104568&liveMode=1&do=discussion-reply>

⁶³ Jihočeský kraj, Individuální dotace na podporu audiovizuální tvorby. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: https://www.kraj-jihocesky.cz/ku_dotace/vyhlasene#914

smyslu, jelikož má výzva svá pravidla, podmínky, účel a cíl. O individuální dotaci by žadatel žádal na základě situace, v níž se právě ocitl, nehledě na vyhlášený program. Poskytnutí individuální dotace zpravidla řeší určitou konkrétní potřebu žadatele. V případě této výzvy od Jihočeského kraje se tedy spíše jedná o konkrétní dotační titul se zavádějícím názvem.

Každoročně vypisuje Jihočeský kraj výzvu na podporu kultury, která se zaměřuje na všechny kulturní žánry, tedy hudbu, tanec, divadlo, folklór, fotografii, výtvarné umění, výstavy, umělecká a tradiční lidová řemesla a také film. Z archivu podpořených projektů je ale patrné, že žádná filmová díla prostřednictvím tohoto dotačního schématu nebyla podpořena. Jsou podporovány hlavně malé filmové festivaly či koncerty. Maximální výše dotace na žadatele je v rámci tohoto schématu 200 000 korun.⁶⁴

4.8 Pardubický a Královéhradecký kraj

Pardubický kraj má s Královéhradeckým krajem jednu společnou filmovou kancelář s názvem East Bohemia Film Office. Oba kraje jsou výborně dostupné jak z Prahy, tak ze všech okolních sousedních států. Pardubice leží na hlavní železniční tepně a disponuje mezinárodním letištěm. Hradec Králové spojuje Prahu dálnicí, po které cesta trvá pouhou jednu hodinu. Východní Čechy disponují jak malebnými městskými zákoutími, tak bohatou přírodou. Nabízí také hrady, zříceniny, skalní městečka či zachovalé roubené stavby. Bezplatná činnost filmové kanceláře spočívá v zajišťování lokací či obhlídek lokací, zprostředkování jednání se státní správou a samosprávou a dalšími subjekty, případně se snaží vykomunikovat výhodnější podmínky v oblasti ubytování, stravování a pronájmů.⁶⁵

Pardubický kraj vypisuje každoročně Program podpory kultury a památkové péče, kde v podprogramu 1 (Podpora kulturních aktivit) zařazuje jako podporované aktivity také filmové projekty krajského významu.⁶⁶ Podpora je určena především na akce s širším společenským přínosem v regionu a dopadem na rozvoj regionální a krajské kultury, což audiovizuální dílo bezpochyby splňuje. V roce 2022 ale z tohoto programu podpořili pouze jeden krátký film ze dvou

⁶⁴ Jihočeský kraj, Podpora kultury. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/ku_dotace/schvalene#898

⁶⁵ East Bohemia Film Office. In: East Bohemia Film Office c.2013. [online]. [cit.: 17.7.2022]. Dostupné z: <https://eastbohemiafilmoffice.cz/cs>

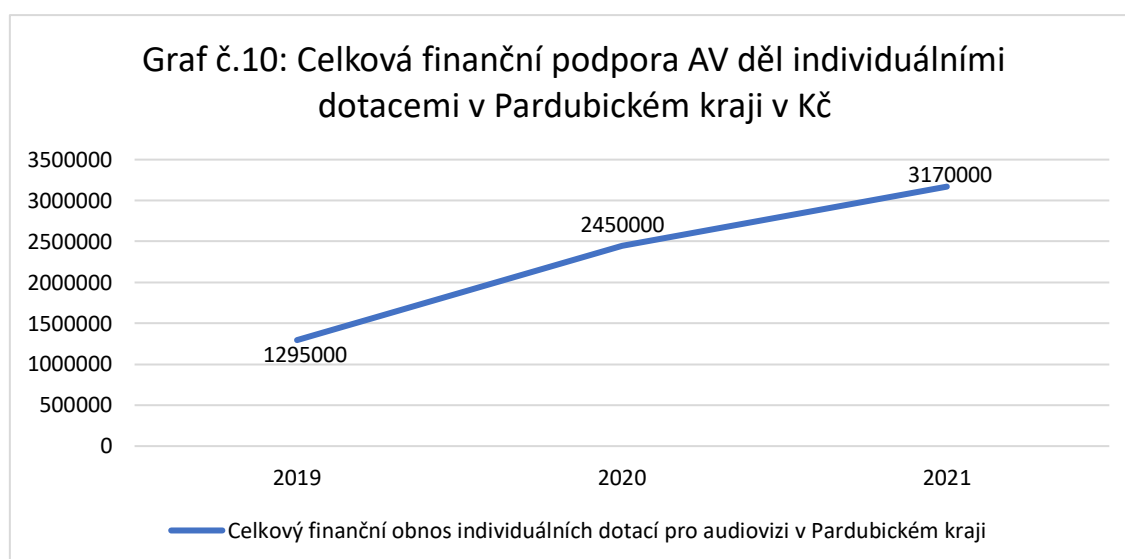
⁶⁶ Pardubický kraj, úřední deska, dotační programy. In: Krajský úřad Pardubického kraje c.2018. [online] [cit. 17.7.2022] Dostupné z: <https://deska.pardubickykraj.cz/dotacni-programy>

přihlášených. Je to dané tím, že limit podpory v tomto programu je velice nízký, pro filmovou tvorbu je to maximálně 50 000 korun, což je pro výrobu celovečerních děl zanedbatelná částka. Mezi přihlášenými tedy ani filmy většinou nenajdeme.

Pardubický kraj tento nedostatek ale kompenzuje štědrými příspěvky v rámci individuálních dotací. V letech od roku 2019 do 2021 podpořil kraj několik celovečerních hraných a dokumentárních snímků či televizních pořadů řádově ve stotisících, nezapomenul také na studentské, krátké a amatérské filmy, které podpořil několika desítkami tisíc korun. Podpořil také vývoj několika projektů.⁶⁷ Je patrné, že si i v Pardubickém kraji zastupitelé uvědomují výhody podpory audiovizuálních děl a jejich přínos pro kraj a každým rokem podpora sílí (graf č. 10). Přestože by konkrétní dotační titul zpřehlednil a sjednotil způsob vyhlášení dotací, hodnocení a přidělování dotací, i individuální dotace jsou cesta, jak filmařům a následně samotnému kraji pomoci.

Podpora audiovizuální tvorby (vývoj, výroby) formou individuální dotace Pardubického kraje:

Rok	Počet podpořených projektů	Celkový finanční obnos dotace v Kč
2019	5	1 295 000
2020	7	2 450 000
2021	11	3 170 000

⁶⁷ Pardubický kraj, dotační programy. In: Krajský úřad Pardubického kraje c.2018. [online] [cit. 17.7.2022] Dostupné z: <https://www.pardubickykraj.cz/dotacni-programy-okscr>

Královéhradecký kraj, na rozdíl od svého pardubického souseda, alokuje do svého dotačního programu s názvem Podpora kulturních aktivit větší finanční rozmezí na jednotlivé projekty. V roce 2019 to bylo až 200 000 korun na projekt, od roku 2020 se horní hranice zvedla na 300 000 korun.⁶⁸ Je to tedy větší motivace pro filmaře se o podporu ucházet. Podmínky a způsob hodnocení je podobný jako v ostatních krajích, kde hraje roli originalita a kvalita projektu stejně tak jako význam pro kraj. I přes to bylo v letech 2019-2021 velice málo podpořených audiovizuálních děl. V roce 2019 byl podpořen jeden dokumentární film, rok poté žádný, v roce 2021 jeden hraný film a jeden dokumentární film a v roce 2022 pouze jeden hraný.⁶⁹

Dotační program Podpora kulturních aktivit v Královéhradeckém kraji:

Rok	Počet podpořených filmových projektů	Celková výše podpory filmových projektů v Kč
2019	1	61 000
2020	0	0
2021	2	258 000
2022	1	100 000

Kraj se nebrání podporovat filmy formou individuální dotace, lze ale konstatovat, že to není podpora velkého významu. Od roku 2019 do roku 2022 totiž kraj rozdělil mezi filmy bezmála 450 000 korun formou individuálních dotací, 11 žádostí o celkem více jak 2 miliony korun ale kraj nepodpořil.⁷⁰

East Bohemia Film Office uvádí, že pokud někdo kancelář osloví s možností finanční podpory, odkazuje ho na tiskové oddělení kraje, případně na město Hradec Králové s možností vyjednání individuální dotace.⁷¹

⁶⁸ Královéhradecký kraj, dotační oblast – Kultura a památková péče. In: Královéhradecký kraj c2022. [online] [cit.17.7.2022]. Dostupné z: <https://dotace.kr-kralovehradecky.cz/dotace/Modules/DOTISKUHK/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=7>

⁶⁹ Královéhradecký kraj, dotační oblast – Kultura a památková péče. In: Královéhradecký kraj c2022. [online] [cit.17.7.2022]. Dostupné z: <https://dotace.kr-kralovehradecky.cz/dotace/Modules/DOTISKUHK/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=7>

⁷⁰ MAZÁNKOVÁ Pavlína. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Královéhradecký kraj [e-mailová komunikace] 5.8.2022 12:47 [5.8.2022]

⁷¹ CÁPOVÁ, Michaela. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Královéhradecký kraj [e-mailová komunikace] 28.7.2022 14:09 [5.8.2022]

4.9 Olomoucký kraj

V roce 2016 se Olomoucký kraj rozhodl v návaznosti za fungující filmovou kancelář a na mnoho zkušeností s podporou natáčení filmových projektů v kraji vytvořit nový dotační titul s názvem Podpora kinematografie v turistických regionech Jeseníky a Střední Morava. „Jeho založení iniciovala kancelář Jeseníky Film Office“⁷² a hejtmanství ho zřídilo s jasným záměrem motivovat filmaře k využití turistických oblastí pro natáčení filmů a následně tak profitovat z dobré propagace kraje. Vyčlenilo na něj jeden milion korun. V roce 2019 bylo na tento dotační titul vyčleněno 800 000 korun, v roce 2020 opět jeden milion korun. V roce 2021 a 2022 kraj tuto dotační výzvu již nevyhlásil.

Po vytvoření nové *Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje a Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2021-2027*⁷³ se tento dotační titul, který patřil pod Program na podporu cestovního ruchu a zahraničních vztahů nadále nevyhlašuje. Zůstává ale dotační program podporu kultury, v rámci kterého je možné žádat o poskytnutí dotace také na audiovizuální projekty. Maximální výše dotace na jeden projekt činí 150 000 Kč. Zřejmě je to v tomto případě pro filmaře opět velice nízký limit, neboť v roce 2021 a 2022 nebyly podpořeny v rámci tohoto dotačního titulu žádné filmy.

„Krajská filmová kancelář spolupracuje s Magistrátem města Olomouce při podpoře filmových projektů formou individuálních žádostí, dále s městem Šumperk a dalšími samosprávami v regionech.“⁷⁴ „Například filmu *Kvarteto* byla udělena záštita města Olomouc a film byl jak městem, tak Olomouckým krajem finančně podpořen.“⁷⁵

⁷² JELÍNKOVÁ, Anna. *Regionální filmové kanceláře podávají pomocnou ruku*. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Hladká.

⁷³ Olomoucký kraj, *Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje*. In: Krajský úřad Olomouckého kraje. [online] [cit: 27.7.2022]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/strategie-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html>

⁷⁴ JELÍNKOVÁ, Anna. *Regionální filmové kanceláře podávají pomocnou ruku*. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Hladká.

⁷⁵ CZECH FILM COMMISSION, 2017. *Film Friedly Newsletter 05/17*. Praha, str 11

4.10 Liberecký kraj

Liberecký kraj vyčlenil poprvé v roce 2019 finanční prostředky na podporu filmové tvorby.⁷⁶ Učinil tak zejména díky čím dál tím více populární filmové turistice. Zájmem o návštěvu míst, kde se natáčela filmová díla, se kraji či městu daří v oblasti turistiky. Liberecký kraj má také zájem podporovat zpracování témat, která jsou pro kraj důležitá například z historického pohledu.

V roce 2019 podpořil kraj tři filmové projekty. Částkou 200 tisíc korun podpořil dokumentární film *Jizerské hory, putování po fenoménech*. Stejnou částkou podpořil kraj krimiseriál *Nelegál*, který byl většinou financován Českou televizí a Státním fondem kinematografie a peníze obdržel také od některých měst v Libereckém kraji, ve kterém probíhalo natáčení. Částkou 400 tisíc korun podpořil kraj hraný celovečerní film *Poslední závod*.⁷⁷ V roce 2020 a 2021 bylo nutné finance vynaložit směrem ke zvládnutí pandemie Covid-19, proto byla podpora výroby filmů od kraje nulová. V roce 2022 ovšem kapitolu podpory audiovizuálních děl opět prosadili do krajského rozpočtu, a to ve výši 1 milionu Kč, protože vidí v podpoře tvorby filmů velký potenciál. Pro rok 2023 plánují částku minimálně ve stejné výši v rozpočtu ponechat.⁷⁸

Individuální dotace na podporu výroby AV děl v Libereckém kraji:

Rok	Počet podpořených projektů	Celková finanční podpora v Kč
2019	3	800 000
2020	0	0
2021	0	0

Co se týče dalšího rozvoje a směřování Libereckého kraje, vytvoření filmového fondu je jednou z velmi intenzivně uvažovaných možností. Kraj si uvědomuje, že forma individuálních dotací není optimální, zejména z pohledu transparentnosti a přehlednosti směrem k jednotlivým žadatelům. V současné

⁷⁶ TRDLA, Filip. Liberecký kraj letos poprvé podpoří filmovou tvorbu. In: Liberecký kraj. [online] 15.3.2019 [cit.: 25.7.2022.] Dostupné z: <https://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/page810/tiskove-zpravy-2019/liberecky-kraj-letos-poprve-podpori-filmovou-tvorbu-n845766.htm>

⁷⁷ TRDLA, Filip. Liberecký kraj letos poprvé podpoří filmovou tvorbu. In: Liberecký kraj. [online] 15.3.2019 [cit.: 25.7.2022.] Dostupné z: <https://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/page810/tiskove-zpravy-2019/liberecky-kraj-letos-poprve-podpori-filmovou-tvorbu-n845766.htm>

⁷⁸ ŠEPS, Jakub. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Liberecký kraj. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:30 [cit.:19.7.2022]

době nejsou zveřejněna pravidla, podle kterých se při výběru postupuje, neboť se veškeré žádosti posuzují individuálně podle interních pravidel. Základ je přesvědčení politické reprezentace o potřebnosti podpory audiovizuální tvorby a návazně vyčlenění finančních prostředků, což již v kraji funguje. Druhým stupněm je pak vytvoření jasných pravidel, která by byla dostupná online, podle kterých by měl žadatel s předstihem jasno, zda žádost může podat, případně v jaké výši by mohlo být jeho dílo podpořeno. Na tomto druhém stupni prý Liberecký kraj pilně pracuje. Liberecký kraj je totiž často vyhledávanou destinací pro filmová natáčení a výše požadovaných finančních prostředků prostřednictvím žádostí o individuální dotaci na výrobu AV děl výrazně převyšuje finanční možnosti kraje. Vyčleněné prostředky na rok 2022, 1.000.000 Kč již momentálně nejsou dostačující, neboť v polovině roku je v řešení již osm žádostí s celkovou výší požadavků cca 1.500.000 Kč.⁷⁹

Z krajského rozpočtu je podporována také filmová kancelář Liberec Film Office, respektive aktivity touto kanceláří vykonávané, byť je provozována Statutárním městem Liberec.⁸⁰

Statutární město Liberec má zřízen Fond kultury a cestovního ruchu, ve kterém lze najít bod 5.3. *Publikace, tiskoviny a jiná média*. V této části by se teoreticky na výrobu audiovizuálních děl čerpat dalo, ale prakticky je zde z pohledu filmařů alokováno málo finančních prostředků, takže tento fond nevyužívají.⁸¹

V rámci individuálních dotací město Liberec podpořilo pouze jeden projekt, televizní seriál České televize *Zrádci*. V období 2019/2020 dostal tento projekt na výrobu částku 1 400 000 Kč. Na seriálu *Zrádci* se podílel Matěj Chlupáček, který pochází z Liberce a který se přímo na zakladatelku Liberec Film Office obrátil s prosbou o pomoc při získání finančních prostředků, protože ho chtěl cíleně natáčet v Liberci. Město Liberec samo o sobě aktivní ve finanční podpoře audiovizuálních projektů není a výhledově ani nebude.⁸²

⁷⁹ ŠEPS, Jakub. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Liberecký kraj. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:30 [cit.:19.7.2022]

⁸⁰ ŠEPS, Jakub. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Liberecký kraj. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:30 [cit.:19.7.2022]

⁸¹ SACHEROVÁ, Pavlína. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora – město Liberec. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:00. [cit.:19.7.2022]

⁸² SACHEROVÁ, Pavlína. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora – město Liberec. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:00. [cit.:19.7.2022]

Pavλίna Sacherová z Liberec Film Office a vedoucí oddělení cestovního ruchu Libereckého kraje Jakub Šeps mají připravenou Koncepti rozvoje Liberec Film Office, která se skládá ze čtyř částí, a to zkvalitnění služeb pro filmaře, rozšíření stávající nabídky lokací, zapojení podnikatelských subjektů a aktivní propagace služeb filmové kanceláře. Zaráží však na dva problémy, a to silně nedostatečné personální zabezpečení odboru cestovního ruchu, kultury a sportu na Magistrátu Liberec, kde již od srpna 2021 není obsazeno místo vedoucího odboru a od listopadu 2021 místo vedoucí oddělení cestovního ruchu. Agendu Liberec Film Office proto nemá aktuálně nikdo pod patronací. Paní Sacherová působí momentálně pouze částečně na dohodu. Druhým velkým problémem je nedostatek financí plynoucích do filmové kanceláře právě od jeho zřizovatele statutárního města Liberec.⁸³

4.11 Karlovarský kraj

Karlovarský kraj zatím nemá specifický fond na podporu AV děl a dlouhodobě přistupuje k případným požadavkům filmařů na finanční podporu individuálně. V minulosti již touto formou finančně podpořil několik projektů (např. filmy *Schmitke* (2014) a *Ten, kdo tě miloval* (2018) a korejský seriál *Are You Human Too* z roku 2018). Individuální žádosti zpravidla vzešly z předchozí komunikace s Filmovou kanceláří Karlovarského kraje. V rozpočtu Karlovarského kraje pak byla vyčleněna konkrétní částka pro projekt, nicméně to nebylo oficiálně prezentováno jako filmový grant. Je pravděpodobné, že založení fondu získá v budoucnosti větší podporu v rámci rozvoje kulturně kreativních odvětví, což je jedno z témat, které se momentálně v rámci regionu intenzivně řeší.⁸⁴

V letech od roku 2019 do roku 2021 byly formou individuální dotace podpořeny pouze dva studentské filmy (70 000 Kč a 65 000 Kč), jeden propagační spot (200 000 Kč) a audiovizuální projekt na podporu památek (50 000 Kč), tedy žádný celovečerní film. O dotaci na výrobu celovečerního filmu nikdo nežádal.⁸⁵

⁸³ ŠEPS, Jakub. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Liberecký kraj. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:30 [cit.:19.7.2022]

⁸⁴ ŽIDLICKÝ, Petr. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Karlovarský kraj. [e-mailová komunikace] 18.7.2022 14:17. [cit.: 18.7.2022]

⁸⁵ KARAS, Martin. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Karlovarský kraj. [e-mailová komunikace] 18.7.2022 15:03. [cit.: 18.7.2022]

Individuální dotace na podporu výroby AV děl v Karlovarském kraji:

Rok	Počet podpořených projektů	Celková finanční podpora v Kč
2019	3	315 000
2020	0	0
2021	1	70 000

Dotační program na podporu kulturních aktivit vyhlášený každoročně Karlovarským krajem podporuje projekty v jednotlivém případě až 200 000 korunami. Podpořenými projekty jsou nicméně, co se filmové tematiky týče, vždy pouze filmové festivaly.⁸⁶

4.12 Středočeský kraj

Středočeský fond kultury a obnovy památek každoročně vypisuje výzvu, v rámci které může žadatel žádat až o 100 000 korun. Přestože je nejvíce podpořených kulturních projektů festivalové povahy, nezdráhá se kraj vyhovět také filmařům. V roce 2019 podpořil dokumentární film *Pouť krkonošská*, tedy film o poutnické cestě Karla Hynka Máchy pěšky napříč Čechami z Prahy až na Sněžku. V roce 2021 podpořil televizní seriál *Krásné obrázky z hrozného života*, krátkometrážní hraný film z FAMU a dokumentární film *Jan Koller – příběh obyčejného kluka*.⁸⁷

Středočeský fond kultury a obnovy památek:

Rok	Počet podpořených filmových projektů	Celková finanční podpora v Kč
2019	1	100 000
2020	0	0
2021	3	255 000

Žádný specifický fond na podporu audiovize Středočeský kraj nemá. Kraj je atypický v tím, že je nejbliž Praze a nabízí nespočet zajímavých míst. Lákat filmaře

⁸⁶ KARAS, Martin. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Karlovarský kraj. [e-mailová komunikace] 18.7.2022 15:03. [cit.: 18.7.2022]

⁸⁷ Středočeský Fond kultury a obnovy památek. In: Středočeský kraj c2022. [online] [cit. 15.7.2022] Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/kultura/stredocesky-fond-kultury-a-obnovy-pamatek-2021>

do regionu tedy není třeba, nýbrž o ně region nemá nouzi. Jediný případ, kdy má kraj zájem film finančně podpořit je v případě, že by byl velkým marketingovým a mediálním přínosem pro kraj. V tom případě lze s krajem jednat o individuální dotaci. V posledních letech to byl například film *Jan Žižka*, který byl natáčen ve Středočeském kraji na lokacích jako Karlštejn, Křivoklát či Točnick. Tento velký filmový počín hollywoodských rozměrů kraj podpořil rád.⁸⁸

Jestliže s filmovou kanceláří komunikují filmaři od začátku a plánují velkou část natáčení zrealizovat ve Středočeském kraji, je kancelář schopná pomoci s hledáním lokací a komunikací s lokacemi či místními úřady. S jednáním u kraje či s žádostí o grant také ráda pomůže. Kancelář tak filmu přináší obrovskou slevu v jiné podobě. Krajské zastupitelstvo má v září 2022 odsouhlasit grantovou skupinu odborníků, kteří by posuzovali žádosti o individuální dotaci pro film a posunuli tak kraj o trochu dál v rámci finanční podpory audiovizí.⁸⁹

4.13 Vysočina

Kraj Vysočina podporuje pár filmových projektů ročně formou individuálních účelových dotací. Podpořené projekty jsou signifikantně zasazené do přírody či měst kraje Vysočina nebo mají za cíl kraj následnou prezentací propagovat. V roce 2019 podpořil kraj pohádku *Princezna zakletá v čase* (190 000 Kč), v roce 2020 to byl celovečerní film Beaty Parkanové *Slovo* (150 000 Kč) a dokumentární film *Bojovníci v odboji a ilegalitě* (200 000 Kč). V roce 2021 byl podpořen nový celovečerní film Šimona Holého *A pak přišla láska* (100 000 Kč) a dotáčka dokumentárního filmu *Plná 6* (50 000 Kč).⁹⁰

Filmový fond v kraji Vysočina neexistuje a program na podporu kultury výrobu audiovizuálních děl nepodporuje.

⁸⁸ KUNCOVÁ, Martina a Adéla KONEČNÁ. [Podpora audiovizí Středočeského kraje] [telefonická komunikace] 16.7.2022

⁸⁹ KUNCOVÁ, Martina a Adéla KONEČNÁ. [Podpora audiovizí Středočeského kraje] [telefonická komunikace] 16.7.2022

⁹⁰ SVATOŠOVÁ, Jitka. *Vysočina podpoří natáčení dalších dvou filmů*. In: Kraj Vysočina. 22.12.2021 [cit.: 18.7.2022] Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/vysocina-podpori-nataceni-dalsich-dvou-filmu/d-4110842/p1=1013>

Individuální dotace kraje Vysočina:

Rok	Počet podpořených filmových projektů	Celková finanční podpora v Kč
2019	1	190 000
2020	2	350 000
2021	2	150 000

4.14 Finanční podpora z městských rozpočtů

Většina měst v ČR není zatím tak progresivní, aby disponovala filmovým fondem. Města sice vypisují výzvy na programové dotace v oblasti kultury, ale bývají to mikro granty, kde alokace finančních prostředků bývají velice malé a limity podpory na žadatele velice nízké. Pro výrobu celovečerních filmů nebo seriálů jsou tyto výzvy spíše zanedbatelné. Výzvy bývají rovněž často vyhlašovány na kulturní akce, do kterých filmová natáčení řadit nelze. Výroba audiovizuálních děl tedy nebývá ve výzvách často ani explicitně stanovena. Poskytovatelé dotací v rámci těchto výzev tedy ani nepočítají s podporou výroby AV děl. Některá města však čas od času podporují krátké či studentské filmy, amatérské filmy nebo videoklipy s městským významem. Řádově se ale jedná o desetitisíce korun a jednotky projektů.

Existují ovšem výjimky, kdy má město velký zájem o podporu konkrétního filmu, ať už z důvodu tématu nebo děje zasazeného ve velké míře do města. V případě, že může mít film pro město takovýto velký marketingový či ekonomický přínos, může nastat jednání s městem a žádání o individuální dotaci, jako tomu bylo např. v případě filmu *Zátopek*, kterému poskytlo statutární město Brno dokonce třikrát větší finanční obnos než samotný Jihomoravský filmový nadační fond.

Většími finančními prostředky v rámci rozpočtů disponují každopádně kraje, proto výrobci audiovizuálních děl inklinují k jednání a k podávání žádostí spíše tam.

5. Regionální podpora audiovizu z pohledu českých producentů

Z komunikace s filmovými kanceláři a krajskými úřady jsem mohla vyvodit závěr, že filmaři o podporu jednoduše zkouší žádat často, ať už má kraj vypsáný dotační titul, zavedený filmový fond či ani jedno. Oslovila jsem několik českých producentů, abych mohla získat informace ke konkrétním podpořeným projektům a s některými jsem navázala dialog o jejich zkušenostech s tímto zdrojem financování.

Producent Vojtěch Frič, který získal v nedávných letech finanční podporu v Pardubickém kraji a v kraji Vysočina pro film *Slovo (2022)*, tvrdí, že osobně většinou žádá individuální formou a spíše nečeká na vypsání dotačního titulu. Se svojí produkční firmou natočil asi 13 filmů kofinancovaných s krajem a cca 80 % těchto filmů bylo podpořeno formou individuální žádosti. Dle jeho slov je ideální cestou domluva přímo s hejtmanem, primátorem či radním pro cestovní ruch, pokud je to možné. V každém kraji je totiž jiná struktura rozpočtů a co se může povést v jednom kraji, nemusí být vůbec možné v kraji druhém. Někde může mít hejtman svůj vlastní rozpočet, s kterým sám hospodaří, kde po domluvě a přidělení individuální dotace jednoduše vyčlení položku a nepodléhá to schvalování jiného orgánu. Jinde to jde z jiných rozpočtů a schvalovat to musí zastupitelstvo. Individuální domluva se šéfem kraje je dle Friče dobrou cestou a často mnohem úspěšnější než žádosti v rámci dotačních výzev. Hejtmanovi lze osobně nastítnit ekonomické či marketingové dopady pro kraj, pokud film podpoří.⁹¹

Frič uvádí, že oproti Praze jsou všechny služby v jiných regionech mnohem levnější, lokační náklady se tím tedy snižují. Z dotace lze pokrýt například náklady na ubytování či transporty a jelikož jsou všechny ostatní služby levnější než v Praze, produkce tím šetří na místě peníze. Jako jeden z argumentů při jednání se zástupci krajů také uvádí, že štáb v regionu při natáčení bydlí, a to znamená, že tam utrácí své peníze. Není to tedy jen příliv finančních prostředků do místní ekonomiky od samotné produkce filmu, ale lze počítat i s útratami členů štábu po dobu celého pobytu.⁹²

⁹¹ FRIČ Vojtěch a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu *Slovo* a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 3.8.2022

⁹² FRIČ Vojtěch a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu *Slovo* a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 3.8.2022

Otázka, zda regionální podpora audiovizu podporuje zaměstnanost místních umělců a filmových profesí je sporná. Je spousta filmových živnostníků, kteří žijí v Praze, byť jsou původem odjinud. Frič se domnívá, že se tyto rozdíly již smazávají. V rámci výroby filmu měli například architekta z Ústí nad Orlicí nebo výkonnou producentku z Pardubic, ale nelze tvrdit, že se jedná o zaměstnávání regionálních filmových profesí, nýbrž tyto osoby již žijí a působí v Praze, kde se koncentruje filmový průmysl. Co funguje dobře, tak je obsazování menších rolí z místních divadel a komparzu z místního obyvatelstva.⁹³ Tak to zafungovalo např. u výroby filmu *Zpráva o záchraně mrtvého* (2021) v rámci natáčení ve Zlínském kraji, jak uvedla jeho producentka Simona Kadrnková, stejně jako při výrobě filmu *Kdyby radši hořelo* (2022) natáčený rovněž ve Zlínském kraji, jak uvedl výkonný producent filmu Pavel Vácha. Producentka Kadrnková rovněž uvádí, že z dotace platili také místního asistenta režie. Dle slov paní Hyškové z filmové kanceláře Ústeckého kraje a producenta Friče je právě Zlínský kraj jeden z mála, kde jsou filmové profese rozšířenější a u jehož lze tedy konstatovat, že tam filmaři utrácí za najímání filmových pracovníků. V ostatních regionech jde zpravidla o pokrývání nákladů za hotely, cateringové služby, komparz, nájmy lokací a místní dodavatele.

Producent Jakub Viktorín, jehož animovaný film *Tonda, Slávka a Génius* (2022) byl podpořen Zlínským krajem, uvádí, že peníze z dotace v kraji produkce utratila pouze za jednu položku, a to VFX animace. Tím, že jde o celovečerní animovaný film, to je zásadní a velká položka rozpočtu. Mimo to ve Zlínském kraji dělali a platili rovněž retuše, supervizi animace a VFX a také data management. Lze tedy konstatovat, že produkce tohoto filmu kraji vrátila do místních služeb více prostředků, než od něj získala.⁹⁴

Problematické může být někdy vyúčtování dotace v konkrétním kraji. Některé kraje totiž vyžadují, aby byl daňový domicil na faktuře místní. Spousta služeb, včetně těch ubytovacích, má daňový domicil v Praze, přestože působí v regionu a kraj to nemusí ve výsledném vyúčtování uznat jako výdaj za místní službu.⁹⁵ Producent filmu *Poslední závod* (2022) Ondřej Beránek naopak uvedl, že finance z individuálních dotací od Libereckého a Královéhradeckého kraje nebyly

⁹³ FRIČ Vojtěch a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu Slovo a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 3.8.2022

⁹⁴ VIKTORÍN, Jakub. Bakalářská práce FAMU – Tonda, Slávka a Génius – regionální podpora. [e-mailová komunikace]. 5.8.2022 8:00 [cit. 5.8.2022]

⁹⁵ FRIČ Vojtěch a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu Slovo a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 3.8.2022

vázané na útratu v kraji. Dle smlouvy měli nicméně povinnost kraj propagovat v rámci PR kampaně filmu.⁹⁶ Podmínky závěrečného vyúčtování a protislužeb se tedy velice liší u každého kraje a způsobu podpory.

Producent Ondřej Beránek uvádí, že podporu od Libereckého a Královéhradeckého kraje dostali v době, kdy začínali film *Poslední závod* financovat. Přestože je podpora spíše symbolická vůči celkovým nákladům filmu, byl to úspěch a dobrý odraz na začátku financování. Beránek tvrdí, že to bylo v době, kdy se teprve v regionech k filmové podpoře prošlapávala cestička, většina krajských fondů ještě nefungovala a spousta krajů nebyla vůči financování výroby AV děl tak otevřena jako nyní. Oba kraje získaly jako protislužbu dobrou propagaci, která dle slov Beránka neodpovídala částce podpory, ale jako producent to bral principiálně. Dle jeho slov bylo důležité zástupce kraje motivovat, aby viděli důsledky a výhody a do budoucna pokračovali v podpoře audiovizu. V rámci jedenácti natáčecích dní, které štáb strávil dohromady na území Libereckého a Královéhradeckého kraje, byly výdaje mnohonásobně vyšší, než jim kraje poskytly. Produkce na místě utratila velké sumy za ubytování, místní služby i komparz. Nutno také vzpomenout, že film byl natáčen ještě za doby striktních pandemických opatření, takže peníze utracené v ubytovacích zařízeních představovaly pro tyto služby velice cenné příjmy.⁹⁷

5.1 Stručný přehled několika filmů kofinancovaných regiony

Z tohoto krátkého výzkumu u českých producentů, kteří dostali v nedávných letech finanční příspěvek z krajů, vyplývá, že nejčastěji se v krajích utrácí za položky přímo spojené s místním natáčením. Zpravidla se utrácí za ubytování, cateringové služby, komparz a nájmy lokací. Níže uvádím přehled několika aktuálních filmů a jejich producentů, kteří jako jeden ze zdrojů financování v posledních letech využili regionální podporu. Z uvedených počtů natáčecích dní strávených v kraji je vidět, že filmaři skutečně na místě setrvávají delší dobu, přestože jsou procenta podpory od kraje vůči celkovým nákladům často nízká. Výjimkou je film *Kdyby radši hořelo*, který byl vyroben bez podpory Státního fondu kinematografie. U něj procento podpory dosahuje 20 %.

⁹⁶ BERÁNEK Ondřej a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu *Poslední závod* a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 10.8.2022

⁹⁷ BERÁNEK Ondřej a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu *Poslední závod* a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 10.8.2022

Producent/ka	Simona Kadrnková	Vojtěch Frič	Jakub Viktorín
Název filmu	<i>Zpráva o záchraně mrtvého (2021)</i>	<i>Slovo (2022)</i>	<i>Tonda, Slávka a Génius (2022)</i>
Typ filmu	Hraný	Hraný	Animovaný
Kraj	Zlínský kraj	Pardubický kraj	Zlínský kraj
Výše dotace	2 000 000 Kč	700 000 Kč	2 000 000 Kč
Procento podpory vůči celkovým nákladům	7,97 %	2,59 %	3,03 %
Počet natáčecích dní v regionu	10 ND	14 ND	X
Výdaje v regionu	Ubytování, catering, řidiči a auta, karavan, pronájem prostor pro stavbu, herci slováckého divadla – vedlejší role (5 herců), asistent režie, komparz, nákup rekvizit a kostýmů	Hotely, pronájem lokací, komparz	VFX animace

Producent/ka	Ondřej Beránek	Daria Špačková	Pavel Vácha
Název filmu	<i>Poslední závod (2022)</i>	<i>Zátopek (2021)</i>	<i>Kdyby radši hořelo (2022)</i>
Typ filmu	Hraný	Hraný	Hraný
Kraj	Liberecký kraj + Královéhradecký kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj
Výše dotace v Kč	400 000 Kč (Liberecký) + 280 000 Kč (Královéhradecký)	1 000 000 Kč (kraj) 3 000 000 Kč (Brno)	2 000 000 Kč
Procento podpory vůči celkovým nákladům	0,98 % (Liberecký) 0,68 % (Královéhradecký)	0,82 % (kraj) 2,45 % (Brno)	cca 20 %
Počet natáčecích dní v regionu	11 ND (oba kraje dohromady)	9 ND	26 ND
Výdaje v regionu	Ubytování, místní služby, komparz	Brno: ubytování, cestovní – jízdné Kraj: nátěry a malířské práce – přizpůsobení lokací, rekultivace stadionu a úprava stadionu Za Lužánkami, odvoz a uložení odpadů, přeprava komparzu, dobrovolní hasiči – deště, nájmy jeřábů a speciální techniky	Honoráře účinkujících (místní obyvatelé neherci), komparz, ubytování, stravné, nájmy lokací

6. Závěr

Z krajských aktivit podporujících audiovizi, které jsem ve své práci sledovala, lze vypožorovat a konstatovat, že se přístup k podpoře filmů relativně rychle mění a vyvíjí. Ve zkoumaném období, tedy v posledních třech letech, kraje pomohly ke vzniku velkého množství audiovizuálních děl. Částečný propad bylo možné pozorovat v roce 2021, tedy v rámci nejsilnějších pandemických opatření. Existují kraje, které progresivně již zavedly filmový fond či stálý dotační program. Je to například kraj Jihomoravský, Zlínský, Plzeňský nebo hlavní město Praha. Jiné kraje toto často kompenzují štědrými individuálními dotacemi. Prognóza rozvoje regionálních fondů a programů je příznivá, neboť se téma na úrovni krajských samospráv intenzivně řeší a další výzvy a nabídky pro filmaře se plánují a diskutují se jejich podoby. Zásadní roli hraje samozřejmě aktuální politická reprezentace v kraji a její přesvědčení, že má význam filmovou tvorbu podporovat. Lze pozorovat čím dál tím větší zájem krajů o podporu filmu a větší chápání výhod z toho plynoucích. Pomalu, ale jistě se připojují ty kraje, které třeba doposud váhaly.

Čeští producenti podporu z regionů hojně a rádi využívají. Žádost o podporu v kraji, kde se nachází vhodná lokace a prostředí pro jejich projekt, je logickým krokem v rámci financování projektu. Záštita kraje rovněž přispívá k důvěryhodnosti a pomáhá produkci na místě s komunikací s místními orgány. Lze konstatovat, že producenti nevyužívají moc často krajských a městských dotačních programů v oblasti kultury, neboť tam jsou limity podpor nastavené velmi nízko. Filmové fondy či dotační tituly, které jsou zaměřené přímo na audiovizi jsou vhodnější a jelikož jich v České republice není zavedeno mnoho, inklinují producenti k četným žádostem o individuální dotace, kde uvádějí konkrétní požadovanou částku. Producentům podpora pomáhá k pokrytí nákladů spojených s realizací v regionu a finance mnohonásobně vrací do místní ekonomiky. Na závěr práce lze konstatovat, že je regionální podpora audiovize výhodná pro obě strany, tedy jak pro filmaře, tak pro regiony, které tím podporují svou ekonomiku a turismus. Je tedy dobré o tomto tématu diskutovat a poukazovat na jeho přínos.

7. Seznam použitých zdrojů

Literatura

BILÍK, Petr: Financování filmu jako aspekt kulturní politiky. Vydání první. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2020, 202 stran. ISBN 978-80-7422-762-2.

Kvalifikační práce

JELÍNKOVÁ, Anna. Regionální filmové kanceláře podávají pomocnou ruku. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Hladká.

ŠTĚRBA, Petr, Bc. Metody lákání filmařů a jejich přínos pro region v kontextu střední Evropy: Film Commissions, systém filmových pobídek a fondů. Brno, 2015. Diplomová práce. Vedoucí práce: doc. Mgr. Petr Szczepanik, Ph.D.

Internetové zdroje

Czech Film Commission, Význam Regionálních filmových kanceláří v České republice. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 18.11.2021. [cit.: 10.7. 2022]. Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/cesky-vyznam-regionalnich-filmovych-kancelari-v-ceske-republice/>

Czech Film Commission, Czech Film Commission se v Kodaní představí dánským producentům. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 26.11.2014 [cit.: 7.8. 2022]. Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/czech-film-commission-to-introduce-itself-to-danish-producers-in-copenhagen/>

Czech Film Commission. Regionální podpora filmových natáčení v Česku měla v roce 2019 rekordní výši. In: Státní fond kinematografie c.2022. [online] 8.1. 2020 [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://filmcommission.cz/cs/regional-filmmaking-support-in-the-czech-republic-hits-record-amounts-in-2019/>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, veřejná podpora [online] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, c2012-2022 [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, vybrané oblasti veřejné podpory [online] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, c2012-2022 [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/vybrane-oblasti-verejne-podpory/aplikace-pravidel-verejne-podpory-v-oblasti-kultury.html>

Sdělení ředitele SFKMG žadatelům ke směnám v poskytování podpory kinematografie v souvislosti s GBER, 2019. [online] In: Státní fond kinematografie, c2022. [cit. 16. 7. 2022] Dostupné z: <https://fondkinematografie.cz/sdeleni-reditelky-sfkm-g-zadatelum-o-podporu.-zakladni-zasady-gber.html>

CZECH INVEST, Veřejná podpora a de minimis, Definice základních pojmů a pravidel souvisejících s legislativou EU. [online] In: CzechInvest, c.1994-2022. [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Verejna-podpora-a-de-minimis>

eAGRI, Podpora de minimis. [online] In: eAGRI, ministerstvo zemědělství c2009-2022. [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/verejna-podpora-a-de-minimis/podpora-de-minimis/>

Ministerstvo kultury ČR, 2010. Koncepce podpory a rozvoje české kinematografie a filmového průmyslu 2011-2016 In: Ministerstvo kultury [online]. [cit. 16. 7. 2022]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepce-podpory-a-rozvoje-ceske-kinematografie-2011-2016-1548.pdf

Jihomoravský filmový nadační fond, o fondu. [online] In: Jihomoravský filmový nadační fond. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/O-fondu>

Jihomoravský filmový nadační fond, výzvy. [online] In: Jihomoravský filmový nadační fond. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://jfnf.cz/Vyzvy>

Statutární město Brno, V top 25 českých nefiremních nadací a fondů je i Jihomoravský filmový nadační fond. [online] In: Statutární město Brno c.2022. [cit.:10.7.2022] Dostupné z: <https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/v-top25-ceskych-nefiremnic-nadaci-a-fondu-je-i-jihomoravsky-filmovy-nadacni-fond-filmarum-loni-vyp/>

Zlín Film Office, Zdroje finanční podpory. [online] In: Zlín Film Office [cit.: 5.7.2022] Dostupné z: <https://www.zlinfilmoffice.cz/financni-podpora/zdroje>

Magistrát města Zlína, Filmový fond. [online] In: Magistrát města Zlína c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/filmovy-fond>

Magistrát města Zlína, Statut a pravidla. [online] In: Magistrát města Zlína c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/statut-a-pravidla-3>

Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2019. [online] In: Magistrát města Zlína c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f2550b4f0000b3005450>

Zlínský kraj, dotace a granty. [online] In: Krajský úřad Zlínského kraje. [cit.: 14.7.2022] Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/dotace-a-granty-cl-246.html>

Salon filmových klapek, Nadační fond FILMTALENT ZLÍN. [online] In: Zlín Film Festival. [cit.: 10.7.2022] Dostupné z: <https://www.salonfilmovychklapek.cz/filmtalent/>

Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2019. [online] In: Magistrát města Zlína c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f2550b4f0000b3005450>

Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2020. [online] In: Magistrát města Zlína c.2022. [cit. 7.8.2022] Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/6265f25a0b4f0000b300547c>

Prague Film Fund, O fondu. [online] In: NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022. [cit.: 14.7.2022] Dostupné z: <https://praguefilmfund.eu/o-fondu/>

Prague Film Fund, Podpořené projekty. [online] In: NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c2022. [cit.: 14.7.2022] <https://praguefilmfund.eu/podporene-projekty/>

Výroční zpráva Prague Film Fund. [online] In: NADAČNÍ FOND PRAHA VE FILMU PRAGUE FILM FUND c.2022. [cit.: 15.7.2022]. Dostupné z: https://praguefilmfund.eu/wp-content/uploads/2022/07/PFF_Vyrocn%C3%AD-zprava_2021.pdf

Praha, Odbor kultury a cestovního ruchu, individuální účelové dotace. [online] In: Magistrát hlavního města Prahy c.2022. [ci.: 11.7.2022] Dostupné z: https://kultura.praha.eu/jnp/cz/individualni_ucelova_dotace/index.html

Regionální filmová kancelář Plzeňského kraje. [online]. Regionální filmová kancelář Plzeňský kraj z.s. c.2018 [cit.: 13.7.2022] Dostupné z: <https://www.filmplzen.cz/filmova-kancelar>

Plzeňský kraj, eDotace, Podpora tvorby audiovizuálních děl v Plzeňském kraji. [online] In: Krajský úřad Plzeňského kraje. [ci.:13.7.2022]. Dostupné z: <https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost/dotacnititul/1072/>

Moravskoslezská filmová kancelář v roce 2020. In: Moravian-Silesian Tourism. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.filminnorthmoravia.com/post/moravskoslezská-filmová-kancelář-v-roce-2020>

Finanční podpora natáčení v Moravskoslezském kraji. In: Moravian-Silesian Tourism. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.filminnorthmoravia.com/post/finančn%C3%AD-podpora-natáčen%C3%AD-v-moravskoslezském-kraji>

Podmínky dotačního programu podpora natáčení audiovizuálních děl v Moravskoslezském kraji 2022. In: Moravskoslezský kraj. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.msk.cz/cs/temata/dotace/podminky-dotacniho-programu-podpora-nataceni-audiovizualnich-del-v-moravskoslezskem-kraji-2022-9063/>

Filmová kancelář Ústeckého kraje. In: Filmová kancelář Ústeckého kraje. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.fkuk.cz>

Filmová kancelář Ústeckého kraje. In: Filmová kancelář Ústeckého kraje. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: <https://www.fkuk.cz>

Jihočeský kraj, dotační program Podpora filmových pobídek 2019, výsledky. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiXgoq7u735AhVSO-wKHcDBUAQFnoECAYQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.kraj-jihocesky.cz%2Fku_file%2F179098%2F0&usg=AOvVaw2MdtHIULuHBcarCBJUeiEU

Jihočeský kraj, Individuální dotace na podporu audiovizuální tvorby. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: https://www.kraj-jihocesky.cz/ku_dotace/vyhlasene#914

Jihočeský kraj, Podpora kultury. In: Jihočeský kraj c.2019. [online] [cit.: 16.7.2022] Dostupné z: https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/ku_dotace/schvalene#898

East Bohemia Film Office. In: East Bohemia Film Office c.2013. [online]. [cit.: 17.7.2022]. Dostupné z: <https://eastbohemiafilmoffice.cz/cs>

Pardubický kraj, úřední deska, dotační programy. In: Krajský úřad Pardubického kraje c.2018. [online] [cit. 17.7.2022] Dostupné z: <https://deska.pardubickykraj.cz/dotacni-programy>

Královéhradecký kraj, dotační oblast – Kultura a památková péče. In: Královéhradecký kraj c2022. [online] [cit.17.7.2022]. Dostupné z: <https://dotace.kr-kralovehradecky.cz/dotace/Modules/DOTISKUHK/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=7>

Olomoucký kraj, Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje. In: Krajský úřad Olomouckého kraje. [online] [cit: 27.7.2022]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/strategie-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html>

Středočeský Fond kultury a obnovy památek. In: Středočeský kraj c2022. [online] [cit. 15.7.2022] Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/kultura/stredocesky-fond-kultury-a-obnovy-pamatek-2021>

Příspěvky na webu

KREMR, Tomáš. Podpora filmů na jihu Moravy funguje. Štáby v kraji nechají víc peněz, než musí. In: Český rozhlas Brno. [online] 7.3. 2022. [cit.: 10.7. 2022]. Dostupné z: <https://brno.rozhlas.cz/podpora-filmu-na-jihu-moravy-funguje-staby-v-kraji-nechaji-vic-penez-nez-musi-8696610>

DVOŘÁKOVÁ, Tereza. O českém filmovém centru a absenci kulturní politiky/rozhovor s Janou Černík. In: Cinepur [online]. 2006. [cit.: 7.8.2022] Dostupné z: <http://cinepur.cz/article.php?article=1101>

PROKEŠ, Jan. Natáčení v Praze se produkcím prodraží, zejména záběry z historického centra. In: Pražský deník. [online] 25.1.2022. [cit.: 11.7.2022]. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/kultura_region/nataceni-filmu-v-praze-bude-nakladnejsi-2022.html

PÁTEK, Patrik. Plzeňský kraj vyhlásil výzvu na podporu filmových natáčení. In: Krajský úřad Plzeňského kraje. [online]. 2.2.2022 [ci.:14.7.2022] Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/plzensky-kraj-vyhlasil-vyzvu-na-podporu-filmovych>

PECUCH, Martin. Mikrogranty jsou určeny pro výstavy, koncerty nebo autorské čtení. In: Statutární město Plzeň c.2022. [online] 13.7.2022 [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.plzen.eu/o-meste/aktuality/aktuality-z-mesta/mikrogranty-jsou-urceny-pro-vystavy-koncerty-nebo-autorske-cteni.aspx>

KOLÁŘOVÁ, Libuše. Kraj naznačil, za jakých podmínek bude přispívat filmařům. In: Jižní Čechy TEĎ – nejrychlejší zprávy z regionů. [online] [cit.: 15.7.2022] Dostupné z: <https://www.jcted.cz/strakonicko/kraj-naznaci-za-jakych-podminek-bude-prispivat-filmarum/?discussion-id=104568&liveMode=1&do=discussion-reply>

TRDLA, Filip. Liberecký kraj letos poprvé podpoří filmovou tvorbu. In: Liberecký kraj. [online] 15.3.2019 [cit.: 25.7.2022.] Dostupné z: <https://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/page810/tiskove-zpravy-2019/liberecky-kraj-letos-poprve-podpori-filmovou-tvorbu-n845766.htm>

SVATOŠOVÁ, Jitka. Vysočina podpoří natáčení dalších dvou filmů. In: Kraj Vysočina. 22.12.2021 [cit.: 18.7.2022] Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/vysocina-podpori-nataceni-dalsich-dvou-filmu/d-4110842/p1=1013>

Osobní e-mailová komunikace

KOŠULIČOVÁ, Ivana. Regionální podpora audiovize – bakalářská práce FAMU [e-mailová komunikace]. 14.7.2022 17:20 [cit.: 14.7.2022]

KVASNIČKOVÁ, Barbora. Bakalářská práce FAMU – Filmový fond Zlín. [e-mailová komunikace] 8.8.2022 9:01 [cit.: 8.8.2022]

HABARTOVÁ, Romana. Bakalářská práce FAMU – Program na podporu audiovizuální tvorby Zlínského kraje [e-mailová komunikace] 19.7.2022 10:06 [cit.:19.7.2022]

PÁŠMOVÁ, Markéta. Bakalářská práce FAMU – Nadační fond FILMTALENT ZLÍN [e-mailová komunikace] 26.7.2022 15:45 [cit.:26.7.2022]

MÁLEK, Zdeněk. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora – Zlín. [e-mailová komunikace] 8.8.2022 19:41 [cit.: 8.8. 2022]

MAZÁNKOVÁ Pavlína. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Královéhradecký kraj [e-mailová komunikace] 5.8.2022 12:47 [5.8.2022]

CÁPOVÁ, Michaela. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Královéhradecký kraj [e-mailová komunikace] 28.7.2022 14:09 [5.8.2022]

ŠEPS, Jakub. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Liberecký kraj. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:30 [cit.:19.7.2022]

SACHEROVÁ, Pavlína. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora – město Liberec. [e-mailová komunikace] 19.7.2022 16:00. [cit.:19.7.2022]

ŽIDLICKÝ, Petr. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Karlovarský kraj. [e-mailová komunikace] 18.7.2022 14:17. [cit.: 18.7.2022]

KARAS, Martin. Bakalářská práce FAMU – regionální podpora audiovize – Karlovarský kraj. [e-mailová komunikace] 18.7.2022 15:03. [cit.: 18.7.2022]

KUNCOVÁ, Martina a Adéla KONEČNÁ. [Podpora audiovize Středočeského kraje] [telefonická komunikace] 16.7.2022

VIKTORÍN, Jakub. Bakalářská práce FAMU – Tonda, Slávka a Génus – regionální podpora. [e-mailová komunikace]. 5.8.2022 8:00 [cit. 5.8.2022]

Informace získané osobním kontaktem – telefonické rozhovory

HYŠKOVÁ, Barbora a Adéla KONEČNÁ [Filmová podpora audiovize v Ústeckém kraji] [telefonická komunikace] 16.7.2022

FRIČ Vojtěch a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu Slovo a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 3.8.2022

BERÁNEK Ondřej a Adéla KONEČNÁ. [Podpora výroby filmu Poslední závod a regionální podpora AV tvorby v ČR] [telefonická komunikace] 10.8.2022